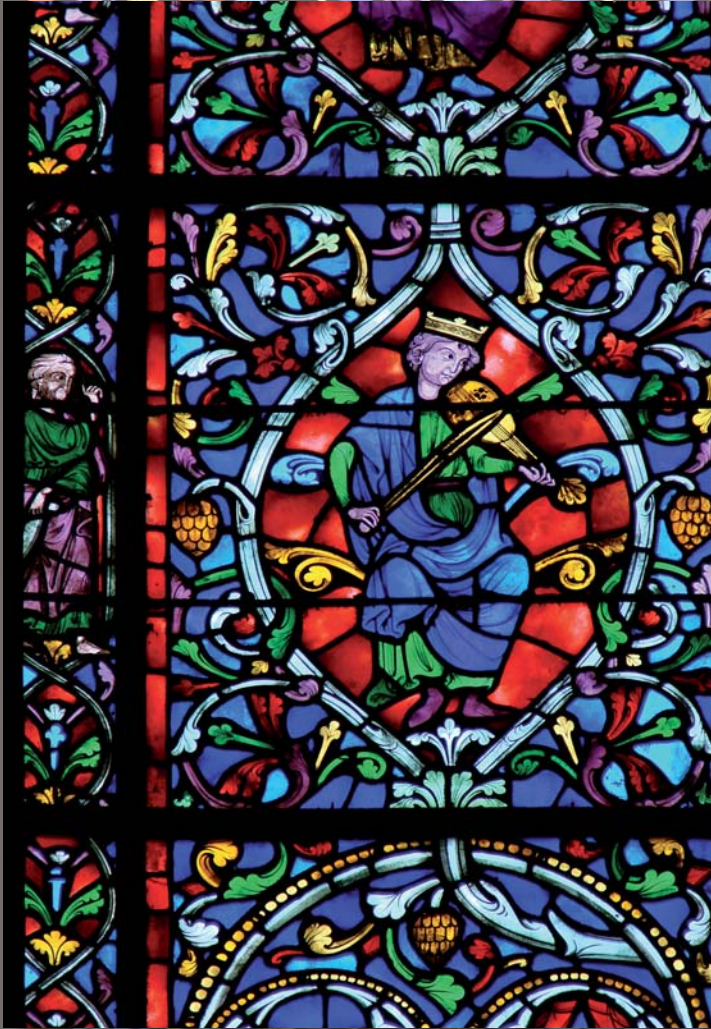

KORGELEIDE

uitgave van de afdeling bisdom Roermond van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging
nummer 80 augustus 2008

INHOUDSOPGAVE:

1	Ten geleide	24	DO-UT-DES Muziekbladen
2	Nogmaals: Musicopy	27	Vanaf de orgelbank
3	Van het secretariaat	28	Zo is het toevallig ook nog eens
4	Zingt een nieuw lied ...	30	(Kerk)muziek op de elektro- nische snelweg XXIII
6	Allerheiligen	31	Film "As it is in Heaven"
8	Overzicht DO-UT-DES bladen II	33	KGL-Bibliotheek-Nieuws
9	Liturgie vieren	38	Koorzaken: Passie of Passief
10	† Pater Florentius Hoogenboom	39	Wie zingt de nachtmis?
13	De nieuwe secretaris stelt zich voor	41	Afsluiting kinderkoorcursus Venray
16	(Kerk)muzikale heiligen: David	42	Nieuws alla breve
19	(Goed) Nieuws vanuit de dekenaten Helden en Horst	44	Da Capo-project
21	Toelichting DO-UT-DES-Mu- ziekbladen	46	Activiteitenagenda
		48	VNK-info

OMSLAG:

Glas-in-lood raam Kathedraal Reims

REDACTIE:

Aalm.Guido Grond, Rob Peters, Ad Voesten, Marian Verstappen (secre)

E-mail: koorgeleide@home.nl

Postadres: Postbus 470, 6040 AL Roermond

TEN GELEIDE

- * Op de omslag een afbeelding van koning **David, psalmdichter, zanger en kerkmuzikale heilige**. Meer over deze bijbelse figuur van de 'Psalms of David' en het zingen van (antwoord)psalmen in deze aflevering.
- * **Een nieuw koorseizoen** staat voor de deur. Hopelijk hebt U ook tijdens de vakantie elders van (kerk)muzikale activiteiten mogen genieten en ervaren hoe het is om in een liturgieviering te mogen mee-zingen, deel te nemen als kerk-ganger aan de 'participatio actuosa'. Liturgie viert als groeien in geloof door mee-te-zingen. Meer hierover in dit nummer.
- * **'Zingt een nieuw lied...'**, een bekende rubriek. Deze keer in een ietwat andere vorm dan gewend over het thema 'Maria' en 'Advent'. De in te ziene partituren-informatie-mappen als een handreiking voor liturgische muziek hierover zijn gereed. Neem in deze als dirigent contact op met het secretariaat.
- * Wij gedenken heel bijzonder in ere en dankbaarheid onze zeer gewaardeerde eerste hoofdredacteur en naamgever van dit blad:
pater Florentius Hoogenboom (1921-2008).
- * **Aan de toekomst van de kerkmuziek** en de feitelijke stand van zaken kan men niet zo maar voorbij gaan. Het KASKI-onderzoek, waaraan reeds aandacht is besteed, ligt er niet om. De vergrijzing zet door en geloof en kerkelijke betrokkenheid worden naar de rand van de samenleving geschoven. Hoe dan ook, de kerkmuziekbeoefenaars hebben in deze een positieve taak te vervullen: **te zingen ook in de klankkleuren en teksten van deze tijd**. Een belangrijke taak: Cantate Domino canticum novum anno 2008! Het praktijkschrift voor liturgie en liturgische muziek, CONTINUO, heeft in nummer 4 (mei 2008) over die toekomst van de kerkmuziek geschreven.
- * Wat betreft het voorafgaande: **her en der 'jong' en positief geluid te horen**. Lees hierover in de rubriek over 'Kind-Koor-Kerk' en 'Zo is het toevalig ook nog eens...'
- * **Rectificatie**: in ons vorige nummer zijn wij in de lange lijst jubilarissen iemand vergeten: de Heer M.M.L. Hendriks uit Baexem. Hij ontving de **Erediploma en het speldje van "50"** uit handen van Pastoor Houben op het St. Caecilia-feest in nov.07 in Baexem. Alsnog onze hartelijke gelukwensen.
- * In de komende tijd zal er vanuit de diocesane Nederlandse Sint-Gregorius-vereniging op parochieel, dekenaal en diocesaan niveau bijzondere aandacht worden geschonken aan het Kaski-rapport.

Onze nieuwe secretaris, Jack Hoorens, geeft er zijn visie over vanuit zijn **zorg en bezorgdheid omtrent de liturgische muziek in ons bisdom**.

- * In het kader van de 'Maria-Jubilea' een '**nieuw' mariaal gezang**: 'Wees gegroet, Maria', in 1985 gezongen tijdens het pausbezoek. De componist is de Kerkradenaar Winand Groten, over wie meer in de toelichting bij deze 'Do-Ut-Des-Muziekbladen'.
- * Een verzoek: **geef adreswijzigingen door aan het secretariaat** en niet aan de redactie.
- * De volgende en tevens laatste aflevering van dit jaar van dit kerkmuzikale informatieblad zal in de maand november verschijnen. **Uiterlijke datum voor het inleveren van kopij (bij voorkeur per e-mail): 1 oktober 2008.**
Neemt U ter voorkoming van niet-plaatsing of inkorting vooraf contact op met de redactie.

De Redactie

NOGMAALS ...

Informatie over de 'Stichting Musicopy'

Van diverse kanten bereiken de NSGV berichten dat de 'Stichting Musicopy' aan kerkkoren en parochiebesturen brieven zendt met een waarschuwend karakter inzake het kopiëren van bladmuziek. Daarbij doet Musicopy het aanbod gebruik te maken van de zogeheten 'Regeling Additioneel Kopiëren' waardoor een parochie c.q. koor wel licentiegerechtigdheid wordt tot het maken van kopieën.

Het kopiëren van bladmuziek valt normaliter onder het auteursrecht. Wij attenderen koren er regelmatig op bladmuziek te kópen of met legale kopieën te werken. Musicopy suggereert dat het een opsporingsbevoegdheid heeft, maar dat is niet zo. De stichting behartigt slechts een beperkt aantal componisten, tekstschrijvers en uitgeverijen. In de meeste gevallen betreft het repertoire dat niet door parochiekoren wordt gezongen.

Wat moet u als kerkkoor of parochie doen als u een brief krijgt? U hoeft geen enkele actie te ondernemen en niet in zee te gaan op aanbiedingen van de zijde van Musicopy. Het Economencollege van de bisdommen zal met Musicopy trachten een uniforme regeling te treffen. Aan Musicopy wordt meegedeeld dat het benaderen van parochiebesturen c.q. koren zinloos is en derhalve achterwege kan blijven.

Uit: Opmaat, jaargang 22/nr.2/jan.2007

VAN HET SECRETARIAAT

- Op 3 juni werd in Heerlen voor het tweede achtereenvolgende jaar de in samenwerking met de Muziekschool Heerlen georganiseerde en door Cyriel Tonnaer gegeven **cursus Gregoriaans** afgesloten. Door de voorzitter van de NSGV-Roermond, mgr. R. Maessen, werd aan de 18 cursisten de certificaten van deelname uitgereikt.
- Op 13 juni hield de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging haar **landelijke jaarvergadering** in Roermond. Om zoveel mogelijk in contact te komen met allen die zich op een of andere manier bezig houden met kerkmuziek werden naast de diocesane bestuursleden ook de diverse werkgroepen en externe relaties van de NSGV uitgenodigd. Naast de gebruikelijke agendapunten werd uitgebreid aandacht besteed aan het onlangs uitgekomen **KASKI-rapport**. In dit rapport wordt antwoord gegeven op de centrale onderzoeksvraag: *Hoe zien de uitvoering van de kerkmuziek in de r.-k. parochies en het beleid daaromtrent er momenteel en in de nabije toekomst uit?* Op dit rapport wordt in een van de volgende uitgaven van Koorgeleide nader ingegaan. Tijdens de jaarvergadering werd het landelijk bestuur door Sergio van Santvoort-Vorst door middel van een enthousiaste presentatie op de hoogte gesteld van de vorderingen van het onlangs in ons bisdom gestarte 'Da Capo-project' ter stimulering van de kinderkoren.
- Aansluitend vond op 14 juni in het 'Centrum de Kapel' in Roermond de studiedag plaats *Cantate canticum novum*, gewijd aan '**het gregoriaans als levende muziekpraktijk**'. De studiedag werd afgesloten met een concert door de Schola Cantorum van het Wardinstituut o.l.v. Louis Krekelberg.
- Op zaterdag 30 augustus vindt te Roermond, Swalmerstraat 100, vanaf 10.00 uur tot 15.00 uur de **Studie- en Zangdag voor dirigenten en belangstellenden voor kinderkoren** plaats. Informatie en aanmelden: Werkgroep Kind-Koor-Kerk Roermond, 0475-386725 op werkdagen tussen 14.00 en 17.00 uur of via e-mail nsgv@bisdom-roermond.nl.
- Van het kinderkorenproject Da Capo is de eerste **nieuwsbrief** verschenen. Indien u op de hoogte wilt blijven van de vorderingen van dit project kunt u bij het secretariaat deze nieuwsbrief aanvragen. Ook kunt u de **nieuwe website** www.dacapolimburg.nl bezoeken.

Jacques Hoorens, secretaris

ZINGT EEN NIEUW LIED

© Banneux 2008 (G.G.)

Onder deze rubriek vragen wij aandacht voor nieuwe, onbekende of minder bekende gezangen rond een bepaald thema. Het was de bedoeling in dit nummer aandacht te schenken aan 'NIEUWE' MARIALE GEZANGEN en aan 'NIEUWE' ADVENTSGEZANGEN.

Door omstandigheden waren de publicaties hierover niet tijdig gereed. Wel reeds de uitgebreide (koor)muziekinformatiemappen voor de korennavonden (KIA's) over deze thema's voor het Mariajaar 2008: 2 mappen over Advent en respectievelijk 1 map over 'Mariale Gezangen' en 1 map over 'Mariale gezangen voor kinderkoren'. Voor wat betreft het thema 'Advent' verwijzen we U naar Koorgeleide nummer 54, september 1998, blz. 6-7, II: 'Zingt een nieuw lied....': in de Advent. Uiteraard ook

naar het voorgaande nummer 79 over 'Nieuwe' mariale gezangen - I', blz. 5-8.

Één suggestie willen wij U niet onthouden.

In Jubilate, januari 2008 lasen wij over een geslaagde '**Zangdag rond Maria**' in de kathedraal van Breda, georganiseerd door de diocesane Ned.St.Gregoriusvereniging. "In het ochtendgedeelte zongen de aanwezigen Marialiederen, samen met de Kathedrale Cantorij onder leiding van Jan Schuurmans en de Begijnhofschola, gedirigeerd door zr. Marie-Louise Egbers. Bisschop Van den Hende verzorgde een inleiding over Maria in de H.Schrift en de traditie van de Kerk én Maria in de liturgie. Zo belichtte hij Maria als Moeder van God, staande in de heilsgeschiedenis van God en de mensen. Bij elk lied gaf hij een korte toelichting. Het werd duidelijk dat ook de Nederlands-talige liturgie mooie bijbels geïnspireerde Marialiederen kent." Ter navolging!

DE WAARDE VAN HET PSALMZINGEN

In het tijdschrift VOLZIN 13 van 27 juni j.l. verscheen een bijzonder artikel van Prof.Dr.Niek Schuman, emeritus hoogleraar Liturgiek aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Van hem verscheen ook onlangs 'Drama van crisis en hoop: de psalmen gedicht, gebundeld en gebeden (Meinema, 328 blz., € 25,). Het artikel in VOLZIN gaat over de religieuze betekenis van Davids gezangen met als vraag: Waarom nog psalmen zingen?

Een belangrijk citaat hieruit willen wij U niet onthouden.

"De psalmen vormen een muzikale levensreis; ze zijn onontbeerlijk om de evangeliën te begrijpen. Ze hoeven niet te rijmen - maar rijm onthoud je beter. Belangrijk is allereerst het besef dat, berijmd of onberijmd, de psalmen het enige gebedenboek vormen dat joden en christenen delen. Wie enigszins vertrouwd is met het joodse 'Siddoer' en het christelijke 'Getijdenboek', weet hoe groot de rol is van de psalmen in deze brevierachtige verzamelingen. Context en interpretatie mogen verschillen, met hun geur en kleur van davidisering en christologisering - wat er gemeenschappelijk aan blijft, is indrukwekkend. Of om nog dichter bij de oorsprong te komen: evangelisten als Matteus en Lucas zijn in feite niet te doorgronden zonder 'Mozes' (de thora), 'Elia' (de profeten) en 'David' (de psalmen en andere geschriften).

EEN TRANENTREKKER.....

In het recent verschenen zusterblad 'Stemvork' (NSGV-Rotterdam) citeren wij het volgende uit de Column van Jos Beijer (nr.2/XXVIII/blz.17). Een overweging waard ten dienste van de Lofzang Gods en de waardigheid van de kerkmuzikale liturgische vormgeving. "Er zijn vele redenen om te zingen in een kerkkoor. Grofweg zijn deze redenen in drie groepen te verdelen: de sociale koorsamenzang, de koormuziek en de liturgische betrokkenheid. (...) De inmiddels uitverkochte brochure 'De muzikale vormgeving van de Eucharistie' van Anton Vernooij (Gooi en Sticht 1986) geeft achtergronden en (toen) nieuwe ontwikkelingen van soorten en vormen in de muziek ten dienste van de gemeenschapsliturgie. Grootste inspiratiebron van Vernooij was natuurlijk 'Musicam sacram (maart 1967)' die vertolkt wat het Tweede Vaticaans Concilie over de liturgische muziek heeft willen zeggen. Deze instructie leert ons dat vele liturgiedelen gezongen zouden moeten worden en dat zeer vele delen gezongen zouden kunnen worden. Het leert ons echter ook dat geen enkel (gezongen) onderdeel van de liturgie identiek is aan een ander deel van diezelfde liturgie. Dit betreft dan woord, gebaar, melodie, vorm en rolverdeling.

Ik noem deze zaken opdat u met mij mee geniet van de liturgische rijkdom waar wij aan deel mogen nemen. Dat u en ik het leerproces in durven gaan elke liturgische muziek zo te kunnen duiden dat we daadwerkelijk bewust liturgisch musiceren - en dit is veel ingewikkelder dan concertant musiceren, kan ik u zeggen. En dat u in de liturgisch-muzikale keuzes ook het respect voor de zingende geloofsgemeenschap zult herkennen, waar wij ook deel van uitmaken. (...) Bij de keuze van liturgische muziek is de populariteit van een wijsje bij de koorleden van minder groot belang dan haar plaats in de dynamiek van de liturgie. **EEN TRANENTREKKER IS BEPAALD NIET PER DEFINITIE GOEDE LITURGISCHE MUZIEK.**" Kortom: Kerkmuzikale en liturgische katechese voor alle betrokkenen is nood(t)zakelijk en op zijn plaats! (GG)

ALLERHEILIGEN

Juicht rechtvaardigen om de Heer, wie oprecht is moet Hem eren. Zo luidt het eerste vers van psalm 33 (32). Met dat vers wordt symbolisch de hele psalm aangehaald, een psalm waarin Gods trouw tot uiting komt, de psalm die de ouverture vormt van het feest van Allerheiligen.

God staat aan de kant van de 'getrouwen', van de zuiveren van hart. Daarom kan de psalmist aan het eind van de psalm zingen: 'Vol vertrouwen zien we uit naar de Heer, Hij is ons schild, Hij is onze helper. Ja, om Hem is ons hart verheugd, op Zijn heilige Naam stellen wij ons vertrouwen'.

Toen in de 7^e eeuw het Pantheon in Rome werd geconsacreerd voor de christelijke eredienst werd de nieuwe kerk toegewijd aan Maria als Koningin der martelaren.

Die plechtige herdenking van alle martelaren groeide in de volgende eeuw uit tot een herdenking van alle heiligen en in de 9^e eeuw werd het nieuwe feest tenslotte uitgebreid en voor de hele kerk ingevoerd. Om die reden vinden we in de gezangen veel aanpassingen en komen de weinige originele composities van dit feest niet in de oudere ritmische handschriften voor. De teksten van de Mis en van het Officie van Allerheiligen

hebben een triomfantelijk karakter en zijn vol jubelende vreugde!

De gezangen van Allerheiligen zijn ontleend aan oudere Officies, de Introitus is bijna geheel identiek aan die van de H.Agatha die leefde aan het eind van de 3e eeuw.

Deze Introitus vol blijdschap laat één grote melodische boog zien.

Het voortdurend terugkeren van dezelfde formule wijst waarschijnlijk op een oosterse oorsprong van de melodie. Dat is niet vreemd, de tekst van de Introitus van Agatha is uit het Grieks vertaald en maakt deel uit van de Byzantijnse verheerlijking van de beroemde maagd en martelares van Sicilië, die bij de Arianen hoog in ere stond. Waarschijnlijk hebben we het aan paus Gregorius de Grote te danken dat het officie van de H.Agatha in de Romeinse liturgie is opgenomen.

In de eerste lezing op het feest van Allerheiligen wordt de vraag gesteld wie de gedaanten zijn in witte gewaden. Daarop volgt het antwoord dat het degenen zijn die uit de verdrukking komen en dat zij hun gewaden wit hebben gewassen in het bloed van het Lam.

In het verlengde hiervan is het goed te verklaren waarom op Allerheiligen de liturgische kleur wit is, wit is de kleur van

ongereptheid en onsterfelijkheid. Wit is de kleur van God, van allen die God zijn toegewijd, van alle heiligen. Zij die Hem zijn toegewijd, die Hem zoeken, zullen niets tekort komen. Dat kunnen we opmaken uit de tekst van het graduale *Timete Dominum: Jullie, al zijn heiligen, heb ontzag voor de Heer, want degenen die Hem vrezen komen niets tekort. Zij toch, die Hem zoeken, hebben geen gebrek aan enig goed.*

De teksten van het Alleluia en van de *communio* zijn genomen uit de zalig-

sprekingen die ons respectievelijk voorbereiden op en laten mediteren over het evangelie van Matteus. Zo kunnen we ons aan het eind van het kerkelijk jaar laten meevoeren op de tekst van de zaligsprekingen die een aankondiging inhouden van de messiaanse belofte: “*De Heer zal ons troosten en verzadigen, Hij zal ons barmhartigheid schenken en ons tot voor Zijn aanschijn voeren: Hij zal ons Zijn hemel schenken*”.

Cyriel Tonnaer

MUZIEK IN DE OOSTERSE KERKEN

BETEKENT: ZINGEN

(Ireneus Totzke)

Johan Meijer CssR, priester van de oosterse ritus, schrijft in het tijdschrift *Eredienstvaardig*, jrg.24-nr.2 april 2008, blz.8-10, niet alleen dat er geen instrumenten in de oosterse ritus worden gebruikt, dat de liturgie in wezen een dialoog is tussen voorgangers en de gelovige gemeenschap, maar geeft ook antwoord op de vraag: ‘wat als de priester niet zingen kan?’.

Hij schrijft hierover: “Men kan gerust zeggen dat een goede stem en goed kunnen zingen in de oosterse kerken een vanzelfsprekende voorwaarde is geweest om priester of diaken te kunnen worden. Voor een bisschop was dit dan al vanzelf gegarandeerd, daar deze meestal uit de priesters gekozen werd. In de orthodoxe kerken ging (en gaat) het initiatief tot een wijding vaak van de bisschop uit, die een bepaalde persoon geschikt acht om als priester of diaken te fungeren. En daar hoort vanzelf een goede stem bij. In de Russisch-orthodoxe kerk werd vroeger een goede bas vooral gekozen om diaken te zijn, en hij maakte daar dan ook zijn carrière van, terwijl een tenor aangemoedigd werd om zich als priester te laten wijden. Bij de katholieken van de oosterse ritus speelt dit nauwelijks een rol. Het gevolg is dan ook wel eens dat een byzantijnse liturgie een prachtige viering is, die door een als zanger minder begaafde priester of bisschop tot een muzikaal fiasco wordt.”

OVERZICHT

DO-UT-DES-MUZIEKBLADEN II

In Koorgeleide nr.75 - oktober 2006, blz. 35 hebben wij een overzicht gepubliceerd van de sinds KGL 51 t/m KGL 75 verschenen 'Do-Ut-Des-Muziekbladen'.

In deze tweede aflevering van 2008 publiceren wij de betreffende muziekbladen, verschenen in KGL 76 t/m KGL 80.

KGL	Titel	Soort	Componist	Tekst
76	Maria jubelt (uit musical 'Wij zoeken een ster')	Ist.kinderlied	M.: G. van Amstel G.Brokerhof-v.d.Waa	
	Over trouw zijn (uit 'Zitten of opstaan')	Ist.	D. van der Niet G. Brokerhof-v.d.Waa	
	Gustate et videte	Canon à 4	Kris Wittevrongel	Ps.34,9
	Lied van de vrede	solo+SATB	W.Vogel R.van Loenen	naar Jes.2,4
77	Uw woorden, Heer	SATB	J.Schrooten	Alleluia-verzen Lectionarium
	O how glorious is the Kingdom	SAT/B	M.+T.: B.Naessens Ant.Allerheiligen	
	Het lied van de talenten	Ist.	M.+T.: P.Schollaert	
78	Ik ben de wijnstok	Ist.+o	A.Voesten	Joh.15,57
	Gaudeamus hodie (canon)		M.+T.: R.Butz	
	Zend uw geest, Heer	Ist./SATB	M.+T.: J.Bielen	Antw.psalm Hemelvaart/Pinksteren
	Magnificat	Canon+SATB I+II	M.:J.Berthier	Lk.1,46
79	Ecce Sacerdos	SATB+o	R.Peters	
80	Alleluia	2st+o	M.+T.: F.Mehrtens	Psalm 96
	Wees gegroet	SA	W.Groten	

LITURGIE VIEREN: GROEIEN IN GELOOF = MEE ZINGEN =

Van 26-27 november 2007 werd in Blankenberge het 52ste Liturgisch Congres gehouden met als thema: Liturgie vieren: groeien in geloof.

Joris Polfliet, sinds 1994 priester van het bisdom Gent, sinds 2006 algemeen secretaris van de interdiocesane Commissie voor Liturgisch Zielzorg en o.a. als docent liturgie en sacramenten aan het Johannes XXIII-seminarie te Leuven, hield tijdens het congres een referaat over 'De kunst van het vieren'.

Dit referaat is verschenen, en het hele congres, in Tijdschrift voor Liturgie, 92ste jrg., nr.2/3 - april 2008.

"De ervaring van de liturgie," zo zei hij, "als plaats van ontmoeting met God, komt niet zomaar tot stand. Daartoe is een 'kunst van het vieren' nodig, bij de gemeenschap als zodanig, bij de voorgangers en bij allen die een taak opnemen in de viering."

Met betrekking tot de zang en muziek in de liturgie gaf hij de volgende gedachten zijn toehoorders mee onder het hoofdstukje 'Mee zingen':

"Samenzang is een zeer belangrijk element om de liturgie vreugdevol en dynamisch te maken. Zang en muziek bepalen voor een groot deel de sfeer van een viering. We leven echter in een cultuur waarin zingen voor vele mensen niet meer spontaan bij het dagelijks leven hoort. Mensen aan het zingen krijgen is niet altijd gemakkelijk: ze moeten er toe uitgenodigd en geholpen worden. In vele gemeenschappen is er gelukkig een koor dat de zang in de liturgie mee ondersteunt.

Het "liturgisch" koor vervult een echt dienstwerk te midden van de gemeenschap. Het maakt een groot verschil wanneer de koorzangers ook als gelovigen betrokken zijn bij de liturgie. Daarom bevindt het koor zich het best in de nabijheid van de andere gelovigen, en wordt een concertopstelling het liefst vermeden (Cf. Musicam Sacram 1967, nr. 23).

Het koor heeft enerzijds een rol in het ondersteunen van de zang van de gemeenschap. Anderzijds zal het ook op bepaalde momenten de dialoog aangaan met de gemeenschap, bijvoorbeeld bij liederen met een refrein of bij de antwoordpsalm.

Het is belangrijk een goed evenwicht te zoeken tussen koorzang en samenzang. Anders dreigt de liturgie een voorstelling te worden met "uitvoerders" en "publiek". Koren en/of dirigenten ontwikkelen liefst ook gevoeligheid voor de band tussen zang en ritueel, (Bijvoorbeeld: wanneer valt zang samen met het ritueel (zoals bij het Heilig) en wanneer vormt het eerder een begeleidende ondersteuning van het ritueel (zoals bij de communie)), voor verschillende genres, voor het soort liederen en/of muziekstukken die horen bij elk liturgisch moment, enzovoort."

IN MEMORIAM: PATER DRS. FLORENTIUS HOOGENBOOM

*De Heer zal ik altijd zingend lof betuigen
tot ik ben 'aangekomen op de plaats
waar het zal moeten zijn waar ik van zing'.*

(Gerrit Achterberg)

*'Zwijgen is goud,
Spreken is zilver,
Zingen is diamant.'*

(Ignace de Sutter)

Op donderdag 13 maart j.l. werd er in een indrukwekkende plechtigheid in het Zorgcentrum 'Hieronymus' na een leven in de geest van Franciscus, gewijd aan de kerkmuziek in al haar facetten, afscheid genomen van Pater drs. Florentius Hoogenboom, franciscaan.

Florentius Hoogenboom, geboren op 23 mei 1921 in Snelrewaard, trad in bij de Orde van de Minderbroeders Franciscanen op 7 september 1940. Op 8 september 1944 legde hij zijn plechtige Professie af en op 16 maart 1947 ontving hij te Weert de H. Priesterwijding.

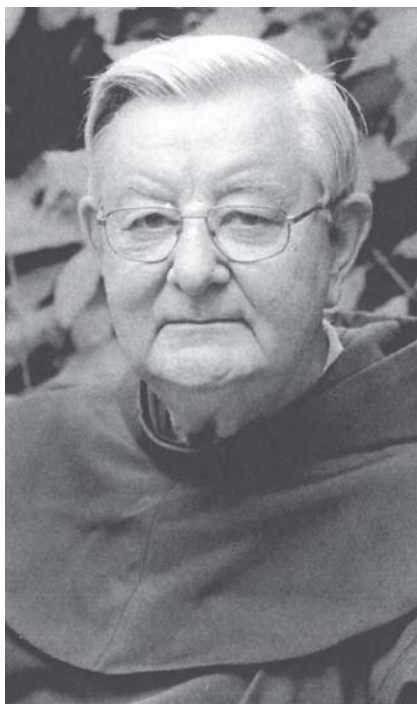
In 1948 ging hij muziek studeren in Rome en vanaf 1955 was hij magister cantus in de kloosters in Weert, Venray en wederom Weert. Hij was jarenlang secretaris van onze diocesane afdeling van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond en hoofdredacteur van 'Mededelingen' en hij gaf de naam aan het vernieuwde informatie- en contactblad 'KoORGELeide'.

Van 27 november 1969 tot 3 november 2002 was hij ook nog dirigent van de Cantorij Son, opgericht in 1968 met als eerste dirigent Henk Kamminga. De toenmalige predikant, Ds De Pater, had de nieuwe dirigent ontmoet tijdens een studiereis naar Rome, de stad waar Florentius kerkmuziek heeft gestudeerd. Flor. Hoogenboom bleek bereid de leiding van de Cantorij ad interim op zich te nemen. Dat 'ad interim' zou vrijwel 33 jaar worden.

Op 22 juni 1986 ontving hij het eerste exemplaar van de nieuwe landelijke onderscheiding van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging: een prachtige plaquette, voorstellend Koning David, spelend voor Gods aangezicht en omringd door een koor van zangers en zangeressen.

Op 25 april 2002 werd hij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Landelijk NSGV-secretaris Harry Valk motiveerde deze benoeming in zijn toespraak in de zaal van Grand Café Maagdenberg te Venlo als volgt: 'Florentius, de landelijke NSGV wil vandaag haar waardering en dank uitspreken voor je langdurige activiteiten voor de NSGV in het bisdom Roermond, voor je betrokkenheid van daaruit met de andere diocesane afdelingen en met de landelijke koepel, voor je werk als componist, waarbij je Nederlandse teksten van acclamaties, passies en pefaties, hebt voorzien van gregoriaanse melodieën'.

Tijdens zijn predikatie bij de uitvaartplechtigheid in het koor van Zorgcentrum 'Hieronymus', te Weert zei pater gardiaan E. Van Liempt o.a.: 'Een pater vertelde mij dit spreekwoord: 'Hoe hoog 'n boom is kun je pas ontdekken, als de boom geveld is.' (...) Vele medebroeders herinneren hem als 'cantus' met zorg voor perfectie. Hoewel wij niet zelden tegensputterden, brachten hij en zijn collegae ons muziek bij. Maar iedere fout kwam aan als een persoonlijke aanval. En eigenlijk heeft hij dat tot zijn dood volgehouden. Als hij een dissonant hoorde, kon hij letterlijk in elkaar krimpen. Niet zelden verschilde hij van mening over tempo, of het niet uitzingen van de drie volle tellen van een toon in een lied. En soms maakte hij dat dan hoorbaar duidelijk: 'Ze maken het lied kapot'. Maar ook kon hij echt lijdend op zijn plaats zitten, letterlijk pijnlijk getroffen. Maar trof hij een aantal fraters die echt wilde zingen, dan werd hij een ander mens. Dan wist hij zijn enthousiasme over te brengen en kwam er pas echt muziek.

En nu gaat onze Floor zijn laatste gang, weken later dan hij hoopte. Mogelijk staat bij de poort naar het leven een engel die hem de weg verspert en zegt: 'Laat los'. Hij zal de plaquette en de medaille loslaten en kijken naar de engel. 'Laat los'. En hij legt stapels muziekboeken neer. En met stapels bedoel ik stapels. Een hele muziekbiblio-

theek. En er was in 1998 al zoveel opgeruimd.

En weer kijkt hij de engel aan. 'Leg neer; laat los'. Floor zal verbaasd kijken: Hij heeft toch alles al neergelegd?

Maar ineens zal hij inzicht verwerven: Heel zijn deskundigheid, alles waardoor hij 'iemand' was, dat alles zal hij moeten afleggen. Met lege handen en een opgeruimd hart zal hij voor de engel staan.

En dan pas zal de engel een stap opzij doen en hem doorlaten. Het licht en de vreugde, het ware leven tegemoet.

Maar misschien zal hij zachtjes vragen: 'Hoe laat is hier de zangles?'. Hoe hoog 'n boom is weet je pas als hij geveld is.

Franciscus zegt: Zoveel als een mens is in de ogen van God, zoveel is hij en meer niet. En God zal zeggen: In

het geval van Floor is dat genoeg. Laat hem binnentreden."

Mogen wij die betrokken zijn bij de Musica Sacra in zijn voetsporen treden en zoals Florentius Hoogenboom goede uitvoering van verantwoorde liturgische muziek garanderen in liefde voor de muzikale schoonheid en dit net zoals Florentius dit in zijn rijke leven heeft gedaan weer doorgeven aan anderen. Zo geven wij de 'musica sacra' toekomst in dankbaarheid en verbondenheid met hem.

Moge hij nu rusten in de vrede van de Heer omringd door het koor der engelen in de hemel.

Guido Grond

DE SECRETARIS STELT ZICH VOOR

Sinds 1 juni 2008 is de heer Jacq. Hoorens uit Nieuwstadt door de bisschop van Roermond benoemd tot nieuwe secretaris van de diocesane Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging. Hij volgt Jan Augenbroe op die bijna acht jaar deze functie heeft vervuld. In onderstaand artikel stelt hij zich voor.

Inhoud geven aan de functie

Jan Augenbroe heeft bijna acht jaar de functie van secretaris vervuld. In die jaren heeft hij zich met hart en ziel ingezet voor de kerkmuziek. Samen met een aantal zeer gemotiveerde medewerkers, die allen op vrijwillige basis deeltaken van de secretaris vervullen, heeft hij gewerkt aan een stevige organisatie. Ik kan mijn werkzaamheden dan ook beginnen in de wetenschap dat ik me gesteund weet door veel deskundige mensen om me heen.

In de achter ons liggende jaren hebben we veel zien veranderen in de (kerk)korenwereld. De hechte band die bestond tussen de kerkkoren en de NSGV is, met name in de verstedelijkte gebieden, losser geworden. In grote delen van het bisdom is de vertrouwde structuur van de koorkringen met de daaraan gekoppelde vaste activiteiten zoals het organiseren van jaarlijkse koreninstructieavonden, weggefallen en daar is veelal geen nieuwe structuur voor in de plaats gekomen. Daardoor is het structurele contact met veel koren moeilijker geworden.

Ik heb in de periode dat ik bestuurslid ben van de NSGV mogen ervaren dat er binnen de NSGV-organisatie enorm veel deskundigheid op het gebied van de

kerkmuziek en liturgie aanwezig is, maar die deskundigheid moet niet binnen de muren van het secretariaat in Roermond blijven. Gezocht moet worden naar nieuwe wegen om de contacten met de koren te verstevigen en die kennis bij de koren te brengen om zo het niveau van de kerkmuziek op een hoger peil te brengen.

Ik realiseer me dat dit geen gemakkelijke opgave is. Om dit doel te bereiken zal de NSGV een actief beleid moeten voeren en de boer op moeten gaan.

Affiniteit met de kerkmuziek

Geboren in Dieteren, ben ik na mijn huwelijk in Nieuwstadt gaan wonen waar ik werkzaam was bij de toenmalige gemeente Nieuwstadt. Van 1980 tot 2004

heb ik als juridisch beleidsmedewerker gewerkt bij de provincie Limburg. Na het behalen van de akten gemeente-administratie I en II heb ik rechten en algemene cultuurwetenschappen gestudeerd. Bij deze laatste studie heb ik deelgenomen aan het grote wetenschappelijk onderzoeksproject "Sensus Catholicus", een omvangrijk onderzoek naar de katholieke cultuur in Limburg in de twintigste eeuw. Mijn onderzoek richtte zich op de rol van de katholieke kerk in de sportwereld en heeft geresulteerd in een biografie over 'mgr. P.J. Boymans (1914-1984) De priester in de sport' die in opdracht van de Nederlandse Katholieke Sportfederatie en met steun van o.a. het bisdom Roermond in boekvorm verschenen is.

Reeds in mijn jeugd ben ik in aanraking gekomen met het gregoriaans dat ik elke week nog steeds zing in de Schola Sancti Ioannis Baptistae in Nieuwstadt. Daarnaast ben ik voorzitter van het Gemengd Kerkelijk Zangkoor St. Cecilia in Nieuwstadt en oprichter en voorzitter van de koorkring in het oud-dekenaat Susteren.

Het zal u wellicht opgevallen zijn dat ik geen (kerk)muziek gestudeerd heb. Voor deze deskundigheid zal ik derhalve een beroep moeten doen op de deskundigen op dit gebied die binnen de vereniging, zoals ik reeds zei, in ruime mate aanwezig zijn. Ik hoop dat we elkaar goed zullen aanvullen en kunnen komen tot een sterk team.

Stand van zaken met betrekking tot de kerkmuziek en de toekomst van de kerkmuziek in ons bisdom.

Laat ik beginnen met een paar cijfers. Bij de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond zijn 632 koren aangesloten met meer dan 14.000 zangers. Indrukwekkende cijfers. Doch cijfers zeggen niet alles. Wanneer we deze cijfers namelijk gaan analyseren ontstaat een veel genuanceerder beeld, een beeld dat, om het maar voorzichtig te formuleren, niet bepaald florissant is.

Onlangs heeft de NSGV een enquête gehouden om te onderzoeken hoe het gesteld is met de praktijk van het gregoriaans in ons bisdom. De enquêtegegevens gaven aanleiding tot zorg. Uit de enquête bleek namelijk dat van de huidige 82 scholae er over tien, vijftien jaar er nog ca. tien over zullen zijn, ten minste als we de zaak op zijn beloop laten en dat doen we dus niet! Inmiddels hebben we voor het gregoriaans een beleidsplan ontworpen en zijn we thans bezig met de uitvoering ervan.

Bij de andere kerkkoren is het beeld wellicht iets minder zorgelijk, maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat veel kerkkoren zich in zwaar weer bevinden. De koorwereld in zijn algemeenheid, ook veel profane koren gaan gebukt onder een aantal problemen: Minder aantrekkingskracht voor jongeren, toenemende individualisering, dus minder belangstelling voor (zang)verenigingsactiviteiten, vergrijzing enz.

De kerkelijke zangkoren hebben ook te maken met deze problemen, zelfs in versterkte mate, want van mensen die zich aansluiten bij een kerkelijk zangkoor wordt ook kerkelijke betrokkenheid en regelmatig kerkbezoek verwacht en dat

is voor velen nog een extra drempel in deze tijd van teruglopend kerkbezoek. In het onlangs verschenen KASKI-rapport, dat de resultaten bevat van een onderzoek naar de toestand van de kerkmuziek in de Nederlandse parochies, wordt geconcludeerd dat, hoewel de noodklok nog niet overal wordt geluid, in veel parochies de kerkmuziek in de nabije toekomst onder druk komt te staan. Volgens genoemd rapport geldt dit beeld zelfs in versterkte mate voor ons bisdom.

In veel koren ligt de gemiddelde leeftijd nu al hoog. Een gemiddelde leeftijd tussen 60 en 80 jaar is vaak geen uitzondering en dan weet je dat er binnen de komende jaren gaten zullen vallen, ja zelfs koren zullen ophouden te bestaan. Dit zijn de kwantitatieve gegevens. We hebben het dan nog niet eens over de kwaliteit van de kerkmuziek.

We kunnen onze ogen niet sluiten voor de realiteit, dan zouden we ons zelf iets wijs maken. We zitten, als we de toestand van de kerkmuziek nuchter bekijken, in een moeilijke periode. Hoog tijd dus om tot actie over te gaan, maar dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Hoe moet, om met kardinaal Simonis te spreken, dit 'management of decline' eruit zien?

Genoemd KASKI-rapport noemt de belangrijkste actoren binnen het veld van de kerkmuziek: de koorzangers, de koorbesturen, de dirigenten, de pastores en de kerkbesturen. Wanneer we de huidige situatie bezien, moeten we concluderen dat de afstand tussen de NSGV en genoemde actoren alsook de afstand

tussen genoemde actoren onderling vaak te groot is. Kerkelijke zangkoren functioneren niet autonoom binnen het geheel van liturgie en kerkmuziek. Kerkmuziek vormt een integraal onderdeel van de liturgie en de kerkmuziek moet derhalve ingebed zijn in de liturgie. Dit is in mijn ogen thans te weinig het geval. De NSGV zal dus, meer dan in het verleden, intensiever met alle genoemde actoren in het veld van liturgie en kerkmuziek, vooral ook op dekenaal niveau, contact moeten hebben en actief moeten zijn.

We zullen op korte termijn onze doeleinden vastleggen in een beleidsplan voor de kerkmuziek. Het wordt geen beleidsplan dat, zoals vaak gebeurt, in de la verdwijnt. We gaan ermee aan de slag. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van allen die op het gebied van de kerkmuziek werkzaam zijn. De NSGV zal de voorwaarden moeten scheppen en genoemde actoren een kader moeten bieden waarbinnen eenieder op zijn eigen beleidsterrein en binnen zijn eigen verantwoordelijkheid kan en moet participeren.

Ik realiseer me dat dit ambitieuze doelstellingen zijn. Sommigen zullen misschien zeggen, te ambitieus voor deze tijd. We zullen zien. Over enkele jaren zullen we de balans opmaken ...! Een ding is zeker: We hebben elkaar de komende jaren meer dan ooit nodig. Laat u niet uit het veld slaan, bemoedig elkaar en sla de handen ineen!

Jacques Hoorens

(KERK)MUZIKALE HEILIGEN ONS VOORGEGAAN

David, koning, dichter en harp speler

In de kathedraal van Luxemburg bevindt zich een glas-in-lood-raam en wel boven het oksaal, Het is gemaakt door Anton Wending uit Aken. Geboren op 26 september 1891 te Mönchengladbach en overleden op 13 januari 1965 te Münsterlingen/Kreuzlingen.

Dit mooie venster in rode en blauwe kleuren laat vele patroonheiligen der kerkmuziek zien. Zo zien we in het midden Gregorius de Grote afgebeeld, omgeven door vier bisschoppen die een belangrijke rol hebben gespeeld in de kerkmuziek. Daaronder zijn de bijbelse personen afgebeeld die als musicus bekend zijn geworden. Een van hen is naast Jubal de eerste musicus, koning David met als tekst 'Cantate Domino canticum novum' en afgebeeld met de 'kinnor', de harp.

Koning David, de heilige

De 'heilige koning David', zoals de predikers hem vroeger noemden, stierf in de leeftijd van rond de zestig jaar anno 973 vóór Christus. Hij werd 18 eeuwen na zijn dood 'gecanoniseerd', aldus Omer Englebert in 'La fleur des Saints' (Albin Michel, Paris 1984, p.423). In Jo Claes e.a., Sanctus - Meer dan 500 heiligen herkennen (Davidsfonds, Leuven, en Uitgeverij Kok, 2002, blz.94) lezen wij eveneens dat hij strikt genomen geen heilige is, maar als zodanig toch gevierd wordt op 29 december en bovendien vereerd wordt als de beschutspatroon van dichters, musici en zangers.

Koning David, de psalmdichter

Er kan veel over David gezegd worden, bij voorbeeld dat hij een groot strijder was. Maar zijn belangrijkste drijfveer was zijn relatie met God. In die zin is David ook een vroom man. Daarvan getuigen de psalmen die Gods lof bezingen. Al zijn niet alle psalmen door David zelf geschreven. Wie kent er niet Psalm 23: 'De Heer is

mijn herder, mij ontbreekt niets'; psalm 27: 'De Heer is mijn licht en mijn heil, voor wie zou ik vrezen'.

In maart 1986 wijdde het tijdschrift Schrift nummer 103 geheel aan David. In het voorwoord schrijft de redactiesecretaris Harry Manie het volgende: "De naam van David is innig verbonden met de psalmen, maar de invloed van zijn persoon in Schrift en Traditie bestrijkt een veel groter veld. Over de betekenisvolle rol van zijn persoon in de joods-christelijke traditie handelt dit nummer van Schrift.

De redactiesecretaris selecteerde en vertaalde onder de titel 'David in de joodse traditie' enkele verhalen uit verschillende bronnen. Over 'David de psalmdichter' lezen we het volgende:

"Hoe schiep God de ziel van David, de toekomstige psalmzanger? Hij opende de poorten van het gezang en nam het kwinkeleren van de vogels, het ruisen van de bossen, lieflijke geluid van de zachte wind, die tussen twijgen en bladeren te horen is, het murmelen van de bronnen en beken, het gezang van hen, die God smeken, en hun dankliederen - en hiervan maakte hij een ziel, die hij David inblies.

1. Da - vid werd ge - ko - zen bo - ven al - les uit,
2. Hij kwam als de klein - ste he - le - maal voor - aan;
3. Da - vid heeft ge - zon - gen, Da - vid speel - de harp
4. Da - vid gaf de toon aan, Da - vid zong ons voor

Toen David koning was besteedde hij zijn tijd niet alleen aan het voeren van oorlogen, maar ook aan het zingen van lofzangen. Boven zijn bed hing een harp. Als het middernacht werd, en de noorderwind woei, begon de harp vanzelf te spelen, en David zong erbij. David was nogal verwaand over zijn psalmen. Eens vroeg hij zelfs de Heer: Bestaat er nog iemand op deze aarde, die te Uwer ere zulke prachtige lofliederen kan zingen? Hierop weerklonk de stem van een kikker uit de tuin van het paleis: ook ik zing de hele dag en de hele nacht lof- en dankliederen ter ere van de Schepper. En uit elk van mijn liederen kan men wel drieduizend gelijkenissen halen. Denk daarom maar niet, dat je heel wat bent!" (blz.22-23).

In 'Over de psalmen gesproken' (Boxtel 1973 - vertaling: N.J.Tromp) zegt David in de apocriefe psalm 151 - als een hebreeuwse versie uit Qumran bekend - over zichzelf: "Mijn handen maakten een fluit, mijn vingers een harp. Ik dacht bij mijzelf: de bergen kunnen het hem niet overbrengen, de heuvels kunnen hem berichten, noch de takken van de bomen, wat ik zeg, noch de schapen wat ik gedicht heb." (....) "Immers ook Nehemia 12,46 getuigt van dit besef. In die tekst staat: 'In die dagen van David en Asaf, in de tijd van weleer, ligt de oorsprong van de zanger, van het loflied en de lofzangen aan God'. In de geloofstraditie van joden zowel als christenen werd

David zo tot de psalmdichter bij uitstek. Soms zelfs wordt hij als enige psalmdichter beschouwd. Davids naam is met de psalmen verbonden, zoals Mozes met de wet en Salomo met de wijsheid." (Menno Hans Alkema, in: - idem -, blz.24)

In Amos 6,5 lezen wij dat David zelf een befaamd musicus was: "Luidkeels zingen jullie bij de harp, en jullie denken te spelen als David zelf." (NBV)

"En als wij psalmen zingen, strekt de eenvoud van dat meervoud zich uit, niet alleen in de breedte van de ruimte, maar in de lengte van de tijd. Het reikt door alle eeuwen heen tot in de tempel van Jeruzalem. Wij worden al zingende tijdgenoten van David, ja zelfs van Mirjam, we staan aan de oever van de Rode Zee. We zingen ons tot ecclesia." (Willem Barnard)

Kortom: David is een bijzondere figuur in de hele Bijbel, zowel in het Oude als Nieuwe Testament. Hij wordt er meer dan wie ook meer dan 1000 keer vermeld. Zijn herder-zijn, zijn komst als harpspeler aan het hof van Saul, zijn overwinning op de reus Goliath, zijn heldendaden onder de Filistijnen en zijn verheffing tot koning over Israël: 'een man naar Gods hart'. Een kleurrijke 'heilige' met een opdracht aan ons: 'Cantate Domino canticum novum' (Ps.96).

Over Davids leven valt te lezen in de (Hebreeuwse) Bijbelboeken I Samuel, II Samuel alsmede I Kronieken en de eerste hoofdstukken van I Koningen.

Guido Grond

Literatuur (een keuze):

- Gerard Sars, Psalmen, in: Koorgeleide nummer 56, april 1999, blz.9.
- Guido Grond, KIA-Thematiek 2002: 'Met psalmen en kantieken zing je het uit', in: Koorgeleide nummer 63, december 2001, blz. 11-14.
- drs Gerard Kock, - idem -, deel II: De Antwoordpsalm, in: - idem - nummer 64, april 2002, blz. 11-15.
- Dr.Nico Tromp MSC, - idem -, deel III: Psalmen, antwoord op het Woord, in: - idem - nummer 66, december 2002, blz.16-17.
- idem -, deel 2, in: - idem -, nummer 67, april 2003, blz.15-16.
- F.F.Bruce, Geschiedenis van het Oude Testament. Uitgave: Aula, Utrecht 1967, m.n. blz. 30-38.
- B.W.Anderson, De wereld van het Oude Testament, deel 2. Uitgave: Bosch&Keuning N.V., Baarn, z.j. (1962?).
- Prof.Dr.M.A.Beek, Geschiedenis van Israël. Van Abraham tot Bar Kochba. Uitgave: De Haan, Zeist 1960, 2e druk.
- Th.C.Vriezen, De literatuur van Oud-Israel. Uitgave: Servire, Den Haag, 1961, 2e druk.
- J.de Bruijn & W.Heijntink (eindred.), Psalmzingen in de Nederlanden van de zestiende eeuw tot heden. Uitgave: J.H.Kok, Kampen, 1991.
- Drs.F.Van Trigt S.M.A., Wij lezen in de Schrift. Uitgave: Het Spectrum N.V., Utrecht-Antwerpen, 1960.
- Dr.P.Schelling, Loven met muziek. Zang en spel in Bijbel en kerk. Uitgave: J.H.Kok, Kampen 1986.
- Guido Grond, Kerkmuzikale heiligen ons voorgedaan: Koning David, psalmdichter, zanger en speler, in: Koorgeleide nr. 69 - december 2003, blz.10-13. Daar ook liedsuggesties.
- De in het artikel vermelde bronnen.

(GOED) NIEUWS

VANUIT DE DEKENATEN HELDEN EN HORST

Op 24 mei j.l. heeft er op initiatief van Ad Voesten, bestuurslid van de NSGV Bisdom Roermond, en deken P. van der Horst een bijeenkomst plaats gevonden van **bijna alle dirigenten en organisten werkzaam in het dekenaat Helden**. Aanleiding voor het gesprek was een mogelijke feestelijke eucharistieviering in het kader van het 450-jarig bestaan van ons bisdom in 2009.

Maar ook werd er gepraat over de wensen, mogelijkheden en moeilijkheden van de kerkkoren en hun dirigenten c.q. organisten met betrekking tot de toekomst.

De bijeenkomst werd als positief ervaren omdat we nu eens informeel met collega's konden kennismaken en van gedachten wisselen. Bij wellicht al bekende namen hoorde nu ook een gezicht.

Het was ook zinvol gesprek omdat over **de rol van de NSGV** nog veel onduidelijkheid heerste. Er werd duidelijk gemaakt dat de NSGV met zijn tijd meegaat en niet meer de starre organisatie is waar men in het verleden nog al eens tegenaan liep. De uitkomst van de bijeenkomst was dan ook dat de aanwezigen, voor zover mogelijk, wilden meewerken aan een regelmatig terugkerende muzikale bijeenkomst van alle kerkkoren. Alsmede de medewerking aan de feestelijke eucharistieviering in 2009.

Ook stelden de aanwezige dirigenten en organisten zich positief op t.a.v. van deelname aan een **scholingsmiddag** met voor hen relevante onderwerpen. Aangepast aan het algemeen niveau. Al met al hulde aan de aanwezigen. En hopelijk mag het een begin zijn van een intensiever contact tussen hen die in Gods kerk Gods lof muzikaal verkondigen.

Ook in het **dekenaat Horst** wordt er kerkmuzikaal flink aan de weg getimmerd. Met steun van het dekenaat en deken Rob Merckx loopt er nu al 3 jaar een **kerkorgel-opleiding**. Docent Ad Voesten geeft les aan een negental organisten uit de regio. Zij hebben 2 maal per maand les op het grote drieklaviërs Vermeulen-orgel in de Lambertuskerk te Horst. Veelal organisten die al werkzaam zijn in het kerkmuzikale “veld”.

Mede dankzij één van de kerkorgelleerlingen is er nu ook een **beginnersopleiding** gestart voor kinderen. Zij zullen in de toekomst via de piano-keyboard-orgellessen regelmatig ook op het kerkorgel les kunnen krijgen om zo hun horizon te verbreden. De beginneropleiding wordt verzorgd door mevrouw Pelzer, een van de orgelcursisten. Zij volgt momenteel de Kerkmusicus III-opleiding orgel in Rotterdam.

Sinds kort is er ook een **orgelcomité** opgericht die concerten organiseert rondom het grote Vermeulen-orgel in de Lambertuskerk te Horst.

Ook is er weer een initiatief gestart om de kerkkoren uit het dekenaat Horst in 2009 weer bij elkaar te brengen in een regelmatig terugkerende muzikale ontmoeting.

U ziet allemaal **positieve ontwikkelingen** die we alleen maar kunnen toejuichen.

Moeilijk? Nee, hoor gewoon mensenwerk! Wij allen maken de kerkgemeenschap dus zoek je geloofsgenoten op. Mobiliseer en organiseer! En u zult zien dat samen zingen en musiceren mensen en harten bij elkaar brengt.

Ad Voesten

SAMEN VIEREN - SAMEN ZINGEN

In Punctum, jrg.20 – nr.2 (2007) lazen wij een artikel over ‘Samen vieren, samen zingen!’. Hieruit citeren wij ter overweging het volgende.

“Veel parochies hebben meer dan één koor. Dat is iets om blij mee te zijn, want daardoor is er afwisseling mogelijk in het liturgische muziekrepertoire en is er vrijwel iedere zondagsviering een koor beschikbaar. Kunnen koren uit één parochie of uit een regio samen zingen en wat zingen ze dan? (...)

Wanneer zingen we samen?

Er zijn gelegenheden die zich bijzonder goed lenen voor het samen zingen van meerdere koren. Je kunt dan eerst denken aan bijzondere momenten in het liturgische jaar: de eerste zondag van de Advent, Kerstmis, Palmzondag, Witte Donderdag, de Paaswake en Pinksteren. Maar vooral ook parochiële feesten kunnen een aanleiding zijn om meer koren samen te laten zingen: het patroonsfeest van de parochie, de verjaardag van de kerkwijding (met name in de lustrumjaren), een ‘startzondag’ aan het begin van het werkjaar, oudejaarsavond en de installatie, het jubileum of het afscheid van een pastor.

Niet altijd hoeven alle koren bij zulke gelegenheden samen te zingen: op Palmzondag zou bijvoorbeeld het kinderkoor samen met het gemengde koor kunnen zingen en op Pinksteren het jongerenkoor samen met het gemengde koor. Diverse combinaties zijn denkbaar. Maar juist bij bijzondere, niet ieder jaar terugkerende, feesten is het goed om met zoveel mogelijk koren samen te zingen!”

TOELICHTING

DO-UT-DES-MUZIEKBLAD

Onder deze naam biedt de diocesane Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging de kerkkoren en kerkmusici van de parochies in het bisdom Roermond nieuwe composities aan.

De naam is enerzijds muzikaal, anderzijds vormt zij een latijnse zin. Vertaald luidt deze: "ik geef opdat jij zult geven".

Getransponeerd naar onze intentie betekent dit zoveel als: wij als diocesane NSGV bieden U deze muziekbladen aan opdat U er gebruik van zult maken en dit wellicht zult honoreren met

een bijdrage ter bestrijding van de onkosten. U mag de koorcomposities legaal kopiëren en vergroten. Vriendelijk verzoek: Wilt U wel ons secretariaat hiervan met een briefkaart op de hoogte stellen!

Voor gebruik buiten het bisdom is schriftelijke aanvraag om legale kopieën à € 0,25 per blad te verkrijgen verplicht.

Alle composities zijn copyright van het eigen fonds USC-Strasbourg/NSGV-Roermond, tenzij anders vermeld.

"Alleluia" psalm 96 Dominus regnavit, exsultet terra. Componist Frits Mehrtens (1922-1974)

Frederik August (Frits) Mehrtens werd 11 mei 1922 te Hoorn geboren. Hij studeerde naast medicijnen muziek aan het Conservatorium te Amsterdam. Hij was o.a. organist te Enkhuizen, sinds 1956 cantor-organist aan de Maranatha-kerk te Amsterdam en eindredacteur van 'Musica pro Deo'.

Hij is componist van tal van kerkliederen en publiceerde o.a. het boek 'Kerk en Muziek' in 1960, een standaardwerk op het gebied van de kerkmuziek.

Het is opmerkelijk dat hij zich als begaafd kerkmusicus uitsluitend met het kerklied heeft bezig gehouden. Bekend is zijn lied 'Zingt Jubilate' in de gelijknamige Vlaamse bundel op een tekst van Willem Barnard. Verder verzorgde hij televisie- en radio-programma's en bracht zo het kerklied onder de aandacht van een breed publiek. Door een noodlottig verkeersongeval in 1974 kwam abrupt een einde aan het zo werkzame leven van deze kerkmusicus 'pur sang'. Wij verwijzen graag naar het artikel 'Frits Mehrtens - exegeet en liturg' in: Hans Jansen, Relata Refero - Verzamelde artikelen over liturgie en kerkmuziek. Uitgave: Boekencentrum, Zoetermeer 1997, art. 19, blz. 171-181.

"Laat bovenal de vreugde in u leven". De tekst van het vers geeft precies het gevoel weer wat je krijgt als je dit werk beluistert. Een juweeltje. Goed zingbaar en speelbaar. Goed in het gehoor liggend. Origineel is de mengvorm volkstaal en Latijn. (In een ver verleden al een gangbaar gebruik.) Veel plezier met zingen.

“Wees gegroet”

Componist W. Groten (* 1935)

De componist van dit Marialied is Winand Groten, geboren in 1935 te Kerkrade. Hij studeerde architectuur aan de TH te Aken waar hij in 1961 afstudeerde. Als gewaardeerd architect was hij betrokken bij diverse grote en kleine projecten, vooral in Duitsland.

Van 1949 tot 1954 studeerde hij piano en muziek bij A.Crolla, directeur van het Conservatorium te Maastricht. Daarnaast studeerde hij via zelfstudies koorzang en directie, evenzo schilder- en illustratiekunst.

Reeds op jonge leeftijd is hij betrokken bij de kerkmuziek: als lid van het Kerkelijk Zangkoor van de Catharinaparochie van Kerkrade-Holz en op 12-jarige leeftijd

als vaste organist. Een taak die hij bijna dertig jaar vervulde.

In 1977 kwam de algehele leiding over het koor in zijn handen als opvolger van Aloys Geuskens. Via de door hem geleide Schola Cantorum heeft hij in de loop der jaren muzikale vorming gegeven aan tientallen jongeren van Klankstad Kerkrade.

In 1996 nam hij als dirigent afscheid van het Holzer Kerkkoor. Thans dirigeert hij nog het kerkelijk zangkoor van de Blijde Boodschap-parochie Chevremont-Kerkrade en van de St. Antonius-parochie te Blijerheide-Kerkrade.

Winand Groten is een veelzijdig, kleurrijk persoon. Naast musicus en componist is hij kenner van het kerkraads dialect, tekenaar, illustrator, kunstschilder en ontwerper van vaandels, vlaggen en vendels. Zo ook thema-vendels, gebaseerd op de rijke historie van het Land van Rode en speciaal die van Rolduc.

Het Marialied (1982) van Winand Groten werd tijdens het Pausbezoek op 14 mei 1985 op het huidige Airport Maastricht/Aachen gezongen. Diverse composities staan op zijn naam, o.a. de Vredesmis 'Missa Jesaja' (4-6 stemmen), door het Kammerchor Elberfeld Wuppertal gezongen en en door de NRW op CD vastgelegd.

Over dit 'Wees Gegroet' schreef Nico Zeijen (+2000) n.a.v. de korendag op 30 september 1984 het volgende:

"Prachtig werk van de dirigent in de rol van componist met een eigentijds klankidroom. De diepe betekenis van dit gebed, voortreffelijk gezongen met verrassende melodische en harmonische wendingen, ja zelfs bitonale situaties, kwamen aan de orde hetgeen b.v. op het woord 'dood' een grote uitwerking heeft, gezien het wrange

van het tekstgegeven. Moeilijk voor het koor - uitstekende trefoefeningstudie - maar voortreffelijk werden de uiteenlopende sfeersituaties uitgebuit. Dit uitstekende kinderkoor was zijn taak gewassen. Ja, ik heb genoten."

In een boeiend gesprek onlangs met deze veelzijdige, kleurrijke architect in woord, vormgeving en klank, wees hij in dit werk naar het Amen, aansluitend op het woord 'dood', gezongen door de altstem: de melodie van de sequentia 'Dies irae, dies illa'.

Voor het (kerkelijk) vrouwenkoor dat een muzikale uitdaging niet schuwt is deze toonzetting van het "wees gegroet" misschien een mogelijk eerste kennismaking met een wat moderner klankidroom.

De eerste 4 maten, gebaseerd op de overmatige kwart c.q. verminderde kwint, vergen al het uiterste van de koorstemmen. Ook de slotklank in maat 9 op het woord "genade", de buitenstemmen "gis" tegen "g", zet de toon. Na het "prevelende" "Heilige Maria moeder van God" eindigt het werkje met een verlichtend E majeur akkoord.

Met een goede voorbereiding door de dirigent in de vorm van aanvullende inzingoefeningen is het een leerzaam werkje wat het gehoor en de aandacht van de zangeressen zeker op de proef zal stellen.

Guido Grond
Ad Voesten

"Wat denkt U, wanneer de gemeente een lied of een psalm zingt, luistert de Heer Jezus dan of zingt Hij mee? Met een beroep op Paulus houd ik het ervoor, dat Hij tegen Zijn vader zegt: 'Hoort U ons zingen?'" (Frits Mehrstens). Dat is zingende kerk.

*Aldus Zr. Celine in een schrijven d.d. 14-9-1977 (!)
na een gesprek te Lourdes met GG.*

DO-UT-DES-MUZIEKBLAD

WEES GEGROET

W. Groten, 1982

$\text{♩} = 60$ *mf*

S1 Wees ge - groet, Ma ri - - a , *mf* Gij zijt

S2 Wees ge - groet, Ma ri - - a , *p* Gij zijt, Gij zijt *mf*

A Wees ge - groet, Ma ri - - a , *p* Gij zijt, Gij zijt *mf*

cresc. *f* *mf* *p* *pp rit.*

S1 vol van ge na - - de , de Heer is met

S2 vol van ge na - - de , de Heer is met *pp rit.*

A vol van ge - na - - de , de Heer is met *pp rit.*

pp *mp* *mf*

S1 U ; Gij zijt de ge - ze - gen - de on - der de vrou - wen, en ge - ze - gend is

S2 U ; Gij zijt de ge - ze - gen - de on - der de vrou - wen, en ge - ze - gend is *mf*

A U ; Gij zijt de ge - ze - gen - de on - der de vrou - wen, en ge - ze - gend is *mf*

p *poco rit.*

S1 Je - zus , de vrucht van uw schoot.

S2 Je - zus , de vrucht van uw schoot. *poco rit.*

A Je - zus , de vrucht van uw schoot.

ad lib.
a tempo- biddend, smekend

mf

S1 Hei - li - ge Ma - ri - a, Moe - der van God, bid voor ons zon-daars, nu

mf

S2 Hei - li - ge Ma - ri - a, Moe - der van God, bid voor ons zon-daars,

mf

A Hei - li - ge Ma - ri - a, Moe - der van God, bid voor

f *cresc.* *ff*

S1 nu en in het uur van on - zen dood.

f *cresc.* *ff*

S2 nu en in het uur van on - zen dood.

f *cresc.* *ff*

A ons zon-daars, nu, nu en in het uur van on - zen dood.

p *Tranquillo* *poco rit.* *pp*

S1 A - - - - - men, a - - - - - men.

p *Tranquillo* *poco rit.* *pp*

S2 A - - - - - men.

p *Tranquillo* *poco rit.* *pp*

A A - - - - - men, a - - - - - men.

ALLELUIA

Frits Mehrtens

$\text{♩} = 72$

Orgue

$\text{♩} = 144$

Fine VERSET 1.

Al-le - lu - ja al-le - lu - ja al-le - lu - ja ! Laat bo-ven-al de vreug-de in u le -

Fine

Orgue

Péd.

ven o-pen uw hartvoor de tij-ding van het heil. Do-mi-nus re-gna-vit, exsul-tet ter-ra. læ-ten-lur

in-su-læ mul - tæ Zingt en - ge-len, zingt men-sen: de wereld wordt opnieuw Gods eigen huis !

VANAF DE ORGELBANK

SPIEGELTJE, SPIEGELTJE.

Let op de originele spiegel en authentieke schakelaar.

Er worden duizenden, soms miljoenen euro's geïnvesteerd in prachtige kerkorgels. Juweeltjes om te zien en te horen. Prachtig houtsnijwerk siert de orgelkast. En bladgoud fonkelt in het licht van de binnenvallende zonnestralen of het sfeervolle kaarslicht. Ebbenhout of zelfs, het nu verboden, ivoor glijden onder je vingers door.

De stoere, handgeschilderde registertrekkers nodigen uit om met de orgelklank te spelen. Naar boven kijkend rijken de frontpijpen welhaast tot in de hemel. Maar dan valt mijn blik op, of beter gezegd, “in” een voorwerp, vaak onmisbaar, vlak boven of aan de zijkant van de speeltafel gesitueerd. Het heeft de vorm van een binnenspiegel van een oude DAF 600. En warempel bij nadere bestudering blijkt het inderdaad het bewuste automobieleronderdeel te zijn.

De orgel-achteruitkijk spiegel.

Broodnodig om de zingende gemeenschap of verwoed zwaaiende dirigent achter je rug te kunnen volgen.

Het model wordt meestal bepaald door de in het huis van de organist aanwezige voorraad. Autospiegels zijn populair. Maar ook menig echtgenote zag haar ronde make-up spiegelkje richting kerkorgel verdwijnen.

Op mijn eigen orgel heb ik gekozen voor een groter maar binnen het orgelconcept passend rechthoekig exemplaar.

Misschien is het een idee om een ontwerpwedstrijd onder de orgelbouwers uit te schrijven Spiegeltje, spiegelkje aan de wand, wie maakt het mooiste, bij het orgel passend, model van het land?

Ad Voesten

ZO IS HET TOEVALLIG OOK NOG EENS

DE GESCHIEDENIS VAN EEN KOORLID

Tijdens de reis naar Krakow waar het Internationale Congres van de Pueri Cantores plaatsvond van 10 tot 15 juli 2007 namen ook 'De Zangers van Sint Frans' uit Venray deel. Daar kwam ik in gesprek met een van de dameskoorleden. Een boeiend gesprek met Noortje Derks. Op mijn vraag: hoe ben je bij dit kerkkoor gekomen en wil je daarover iets schrijven voor Koorgeleide, ontving de Redactie onderstaand verhaal.

"Zo ben ik bij de Zangers van Sint Frans gekomen.

Als meisje van een jaar of 8 vond ik het niet leuk om naar de kerk te gaan.

Altijd maar stilzitten in die harde kerkbanken, goed luisteren naar wat er gezegd werd in de kerk, terwijl ik er eigenlijk nog te weinig van begreep.

Stiekem nam ik dan, om de tijd wat te doden, pepermuntjes mee.

Ik keek goed om me heen of niemand me zag en stopte het met een rood hoofd snel in mijn mond.

Mijn ouders hebben mij altijd vrij gelaten in de keuze voor de kerk. Ik mocht thuis blijven, maar dat deed ik niet. Ik had een goede reden om wel te gaan, namelijk het kerkkoor waar mijn grote broer bij zong. De

Eerste van links, Noortje Derks (foto G.G.)

Zangers van Sint Frans, toen nog een jongenskoor, wisten mij met hun liederen te fascineren. Geweldig vond ik het: een nagenoeg stille kerk werd door die jongens in één klap gevuld met meerstemmig koormuziek. Hele serene klanken, soms uitbundig en romantisch, soms juist ingetogen en rustig, maar altijd de leiding van het orgel erdoorheen. Het geluid was enorm. Ik had altijd het gevoel dat er wel tweehonderd mensen voor me zongen. Kippenvel op mijn rug. Dan keek ik, al luisterend door de kerk heen en langzaam werd mijn beeld wazig. Ik werd meegesleept door de muziek.

In de andere kerk in Venray was een meidenkoor waar ik me wel bij aan mocht sluiten. Het was een leuke groep meiden. Er werd een aardig repertoire gezongen van vooral populaire nummers. Ondanks het feit dat ik me jaren prima heb vermaakt op dat koor, heb ik het gevoel van fascinatie voor die muziek nooit gehad.

Gelukkig maar dat de jongens van de Zangers van Sint Frans mij uitnodigden om een repetitie bij te wonen. Ondanks het feit dat ik heel erg twijfelde, aangezien ik het koor nog steeds zag als een jongenskoor, ben ik toch gegaan. En meteen was ik weer verkocht!

Nu zing ik inmiddels al een paar jaar bij de Zangers van Sint Frans en ik ben er trots op. Trots op het feit dat we geweldige muziek ten gehore kunnen brengen. Nog trotser op het feit dat deze muziek mooie boodschappen brengt. Deze combinatie is geweldig! Het overkomt me regelmatig dat ik tijdens een repetitie of uitvoering de rillingen over mijn rug heb lopen. Dan zing ik met klamme handjes en een knal-rood gezicht. Maar ik zing vol overgave: voor mij is het echt een uitlaatklep. En die zondagochtenden in de Paterskerk breng ik tegenwoordig door aan de andere kant van het altaar!"

"Unter allen Erdenmittel und Hilfen, die die Vorsehung dem Menschen darbietet, um sich zu läutern und zu erheben, um sich von seinem Egoismus frei zu machen und sich universalen Horizonten zuzuwenden, IST DIE MUSIK, DAS IST GEWIS, ETWAS VOM ERSTEN UND HÖCHSTEN. Darum hat dann gerade die Religion die Musik gleichsam konsekriert und im Dienst gestellt. Ihre Riten werden begleitet von Melodien und Modulationen, die die innigsten Empfindungen der Seele zum Ausdruck bringen: Anbetung, Reue, Trost, Dankbarkeit..."

*Johannes XXIII
beim Empfang der Teilnehmer des Unesco-Weltkongresses
für Musik am 29. September 1962*

*(Uit: Chorbuch zum Kirchenjahr von Paul Steichele,
Anton Böhm & Sohn, Augsburg, 3. Auflage - 1966)*

(KERK)MUZIEK OP DE ELEKTRONISCHE SNELWEG (XXIII)

www.musicareligiosa.nl

Non-stop klassieke christelijke muziek op de webradio Musica Religiosa, verzorgd door IKON.

- uniek: zoeknummers; - non-stop

klassieke muziek via de computer; - tracks van internationale top-cd's; - verrassende Nederlandse kerkmuziek; - vocaal én instrumentaal, óók orgel; geen gepraat tussendoor; - achtergrond- en verkoopinformatie cd's

www.stichting-sol.nl

Hier gegevens over de Stichting Samenwerkende Orgelvrienden Limburg, opgericht op 8 mei 1991. Met als doel "het instandhouden en bevorderen van de orgelcultuur in het algemeen en in het bijzonder in de provincie Limburg. Zij tracht haar doel onder meer te bereiken door het bevorderen van de belangstelling voor het orgelbezit in Limburg, het organiseren van activiteiten op orgelgebied, ook in de Euregio Maas-Rijn, en het bevorderen van samenwerking tussen personen die op plaatselijk en/of regionaal niveau actief zijn op orgelgebied." Aldus het Colofon van Agenda 2008. Zie ook de rubriek 'Activiteiten-Agenda'.

www.orgelkringroermond.nl

Voor meer informatie over deze stichting Orgelkring Roermond en de reeks orgelconcerten in de Caroluskapel.

www.youtube.nl

Met de huidige breedbandverbindingen, en de wijd verbreide videocamera, zijn via internet eenvoudige interessante videofilmjes te bekijken OVER KERK-ORGELS. Kijkt U maar eens op boven vermelde site en type in de zoekregel de termen 'kerkorgel', 'pipe organ', 'home built organ' enz. Met engelse zoektermen komt U het verst. U ziet dan een groot aantal aardige, leerzame en soms verrassende orgels, bespelers, en orgelcuriosa. Probeer ook eens de namen van beroemde organisten zoals 'Daniel Roth' en 'Marie-Claire Alain' en U zult prachtige historische amateur-opnames tegenkomen van hun verrichtingen op het orgel. (Met dank aan Ad Voesten voor deze site-gegevens.)

www.musicanet.org

Het is al enige tijd geleden dat wij onze aandacht gevestigd hebben op deze website uit Straatsburg. Deze website concentreert zich op de ontwikkeling van een gigantische internationale virtuele database op koorgebied. Nu al bevat deze database honderdduizenden titels die via een verijnd stelsel van

zoekingen benaderd kunnen worden. Inmiddels kunnen ook partituurfragmenten bekeken en geluidsfragmenten beluisterd worden. Er wordt inmiddels ook gewerkt aan het verder invoeren in de database van onder ander Nederlands repertoire.

www.dacapolimburg.nl

Een nieuwe website met gegevens over het Da Capo-project Limburg. Het initiatief voor dit project kwam destijds van de Stuurgroep Kind-Koor-Kerk. Deze stuurgroep is weer een onderdeel van de Ned.St.-Gregoriusvereniging. Pastores, kerkbesturen en dirigenten: surf eens naar deze site en attendeer ook de basisscholen hierop.

ALLE HYMNEN VAN HET ROMEINS BREVIER OP INTERNET

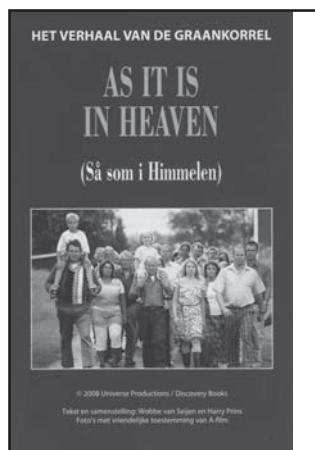
De latijnse teksten van alle hymnen in het Romeins Brevier zijn ook te vinden op: <http://wikisource.org/wiki/BrevierHimnoj>. Men vindt ook een deel ervan vertaald in het Esperanto.

Solterra

AS IT IS IN HEAVEN EEN MUZIKALE FILM

"Door een diepe emotionele ervaring geeft dit werk inzicht in waar de kracht van muziek toe in staat is, speciaal ook voor gelovigen."

(Michiel van Hout)(KN)

In 2005 behaalde deze fantastische film een Oscar-nominatie als beste buitenlandse film, geregisseerd door de Zweedse regisseur Kay Pollack. Mond-op-mond-reclame bracht duizenden mensen op de been om deze film te zien, velen zelfs meerdere keren. Het is een bijzondere film over gewone mensen in een gewoon dorp. Weliswaar in Zweden, maar het had net zo goed een dorp in Limburg kunnen zijn. Door de komst van één man, Daniel Daréus, een bekend artiest, gaan de bewoners van dit dorp anders leven. Hij leert ze hun eigen toon te vinden. Letterlijk en figuurlijk. Deze ene man leert de dorpsbewoners een nieuwe weg in

te slaan, hoop te krijgen, liefde te vinden, opnieuw te luisteren. Naar elkaar, maar vooral in hun ziel.

"Daniel Daréus is een succesvolle internationaal bekende dirigent die aan de top meedraait. Maar hij is ook eenzaam, voelt zich slecht en is de uitputting nabij door het jachtige leven dat hij leidt. Na een lichamelijke en emotionele inzinking besluit Daniel zijn carrière abrupt te onderbreken en keert alleen terug naar Norland, het dorpje in het hoge noorden van Zweden waar hij zijn jeugd heeft doorgebracht. Het leven van Daniel en de levens van de inwoners van Norland zullen nooit meer dezelfde zijn", aldus de beschrijving van "Wever van Wijnen BV".

Daniel weet met zijn muziek niet alleen de harten van anderen, maar ook zijn eigen hart te raken.

Nu is deze film samen met de gratis extra film 'Oh Happy Day' (Denemarken) te verkrijgen. Het gaat over Hannah, een verveelde huisvrouw, die besluit te gaan zingen in het plaatselijke koor. Wanneer Jackson, de leadzanger van een Amerikaans gospelkoor, in het dorp terecht komt, wordt hij gevraagd om het koor te voorzien van inspiratie. Hanna's enthousiasme voor de muziek groeit..

Een bespreking door Michiel van Hout werd gepubliceerd in Katholieke Nieuwsblad, nr. 46, 16 november 2007. Prijs: € 14,90. Besteladres: Wever Van Wijnen BV Annette Mollema, Antwoordnummer 5, 8800 VB Franeker. Of via: www.wevervanwijnen.nl

Daarnaast verscheen er een complete soundtrack op CD over 'As It Is In Heaven', bevattende 15 prachtige nummers uit deze film. Te beluisteren zijn o.a. verschillende koren, waaronder The World Choir met 1700 stemmen (overal uit Zweden vandaan) en uiteraard met 'Gabriella's Song'.

Bij deze CD is een boekje over de parabel 'As it is in heaven'. De gelijkenissen dus, één van de mogelijkheden hoe je de film kunt ervaren, als het verhaal van de graankorrel. Hierbij is ook een DVD, waarop interviews met de hoofdrolspeler, beelden van opnames etc. Prijs: € 14,90. Besteladres: - idem -. (GG)

“Zolang we niet blij zijn, komt er niemand bij.”

(Kard. Danneels)

KGL-BIBLIOTHEEK-NIEUWS

RECENT VERSCHENEN UITGAVEN SINDS MAART 2008

Gert Jan de Bruin, **OP DE VLEUGELS VAN EEN LIED**

61 toegankelijke gezangen voor de kerkelijke praktijk: bijbelliederen, liederen voor het kerkelijk jaar en voor specifieke onderdelen in de kerkdienst. Met uitgebreide registers om passende gezangen eenvoudig te vinden.

Uitgave: SKANDALON; Postbus 138, 5260 AC Vught. Prijs: € 13,90. Surf ook naar: www.skandalon.nl

Jeroen de Wit, **WAT IS LITURGISCHE MUZIEK?**

Vanwege de belangrijkheid van deze uitgave schenken wij - zoals reeds in KGL nr. 79 - nogmaals aandacht aan deze bijzondere uitgave over betekenis en achtergronden van de muziek in de christelijke eredienst. 'In deze publicatie', zo lezen wij in Ten geleide, 'gaat Jeroen de Wit in op wat liturgische muziek is. (...) Hij houdt terdege rekening met de visies die voor, tijdens en na Vaticanum II leefden en leven betreffende de eredienst en de liturgische muziek, alsook hun onderlinge verhoudingen. Daarbij heeft hij oog voor wat gaande is in de ritual studies. Hij doet dit als katholieke auteur, maar uitdrukkelijk in oecumenische context. Hij focust onder meer op een evenwichtige relatie tussen eenheid en verscheidenheid. Bovendien valt licht op de spirituele kracht van de muziek, toegespitst op de liturgische muziek.'

Verschenen als deel 3 in de reeks 'Liturgiekatechese' en officieel gepresenteerd op de Landelijke Jaarvergadering - en Studiedag van de Nederlandse Sint- Gregoriusvereniging te Roermond d.d. 13-14 juni j.l.. Uitgave: Abdij van Berne, Heeswijk 2008. Prijs: € 15,--.

Besteladres: Boekhandel Berne, Abdijstraat 53, 5473 AC Heeswijk. Tel. 0413-291394.

Hilbrand Adema en Martin J.M.Hoondert, **ZINGEN VOOR HET LEVEN** –

Over de bindende kracht van muziek in de multiculturele en multireligieuze samenleving.

'Muziek speelt in onze multiculturele en multireligieuze samenleving een belangrijke rol. Er wordt wat afgezongen in ons land, bij talloze gelegenheden, in velerlei koren, is musiceren een manier om je eigen identiteit af te bakken, of is het (ook) een middel om te komen tot eenheid, tot herkenning? Wie zich oefent in luisteren, kan door muziek gegrepen worden, ook door de nog onbekende of onbeminde muziek van de ander. In deze bundel wordt door musici, theologen, liturgiewetenschappers en

beoefenaars van rituel studies nagedacht over muziek vanuit het perspectief van religieuze en culturele diversiteit.

Deze bundel is verschenen bij gelegenheid van het afscheid van Siem Groot, stafmedewerker rooms-katholieke kerkmuziek bij Kunstfactor, op 20 juni 2008. De bijdragen aan deze bundel werden geschreven door Jeroen Schrijner, Gerard Lukken, Martin Hoondert, Hilbrand Adema, Judith Tonnaer, Paul Post, Richard Bot, Els Dijkerman, Anton Vernooij en Wim Ruessink.

Deze uitgave werd gerealiseerd door Kunstfactor (Utrecht) in samenwerking met Uitgeverij Abdij van Berne (Heeswijk). Besteladres: receptie-muziek@kunstfactor.nl of via tel.030-2335600.

LITURGISCHE BOEKENKAST:

Een handreiking voor bibliotheken van parochies ten dienste van het viere van liturgie.

In 1997 zag de tweede versie van deze uitgave het licht, samengesteld door de Pastorale Dienstverlening van het Aartsbisdom. Deze brochure is nog te bestellen bij: Dioc.Past.Dienstverlening, Amersfoortseweg 10, 3705 GJ Zeist. Tel.: 030-6931434; Fax: 030-6931425.

Deze nieuwe brochure is een aanvulling op de uitgave van 1997 en uitgegeven door het Interdiocesaan Liturgisch Beraad in samenwerking met Berne Heeswijk. Uitgave: Abdij van Berne, Heeswijk 2008. Besteladres: - zie boven.

IN HYMNIS ET CANTICIS

Koorboek met gregoriaanse gezangen, uitgegeven door Prof.Dr. Stefan Klöckner. Deze verzameling 'Hymnen en Canticen' biedt met 109 gezangen een representatieve dwarsdoorsnede van het gregoriaanse repertoire. Zij bevat de belangrijkste gregoriaanse gezangen van het kerkelijk jaar, de misgezangen en verder hymnen, antifonen, psalmen en canticen.

Voor de eerste keer wordt hier een samenvatting aangeboden van een kernrepertoire dat geschikt is voor gebruik in de liturgische praktijk van het gehele kerkelijke jaar. De melodieën zijn gereconstrueerd volgens de vroegste gregoriaanse hand-

schriften en voor de interpretatie voorzien van de neumennotatie van Sankt Gallen. De verzameling biedt verder omvangrijke registers: een alfabetisch register, een thematisch en liturgisch trefwoordenregister en een lijst van combinatiemogelijkheden met gezangen uit katholieke en protestantse liederenbundels alsmede eenvoudige koorzettingen. Een begeleidende CD biedt een dwarsdoorsnede van de inhoud van dit boek. De gregoriaanse gezangen worden gezongen door de Gregoriaanse Schola van de Folkwang Hochschule Essen o.l.v. Stefan Klöckner. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de combinaties met kerkliederen en koorzettingen.

Omvang 175 blz.; prijs (boek+CD): € 35,-- + verzendkosten.

Deze uitgave is verkrijgbaar bij: Abdij S.Benedictusberg, Mamelis 39, 6295 NA Lemiers (Vaals). Tel.: 043-3061353; Fax: 043-3066368. E-mail (bij voorkeur): goossens@benedictusberg

Huib Oosterhuis, **WIE BESTAAT - NIEUWE GEDICHTEN**

'Wie bestaat' is een autobiografische dichtbundel. In deze gedichten brengt Huib Oosterhuis allerlei facetten van zijn leven onder een poëtische noemer. Hij stelt zich daarbij open op, maar behoudt de distantie van de kunstenaar. Op de bijgevoegde CD kunt u de door Huib Oosterhuis ingesproken gedichten beluisteren. Uitgave: Ten Have 2008, 3e druk - gebonden met stofomslag; met CD; 104 blz. € 19,90 +CD (excl. € 1,95 verzendkosten) Besteladres: Trouw, Antwoordnr. 15648, 4780 VS Moerdijk.

Eveneens van Huib Oosterhuis, **REQUIEM. Een lied op dood en leven.**

Een nieuwe interpretatie van de eeuwenoude en nog altijd gebruikte teksten van het Requiem. De muziek is van Stein van Loo. Gebonden 96 blz. met CD. Prijs: € 14,95. Uitgave Terra Lannoo - 2008.

LEXIKON DER ORGEL

Uitgegeven door Hermann J. Busch en Matthias Geuting. Met een voorwoord van Ton Koopman. Meer dan 900 trefwoorden met betrekking tot de orgelkennis; orgelpraktijk; componisten en hun oeuvre; orgelbouwers; organisatoren en orgelpedagogen (van Marie-Claire Alain tot Gerd Zacher).

Uitgave: Laaber-Verlag, Regenburger Straße 19, D-93164 Laaber. Tel.: 0049-9498-2307/Fax.: 0049-9498-2543/ E-mail: info@laaber-verlag.de /www.laaber-verlag.de

Prijs: bestelling vóór 30 sept.a.s.: € 128,-- (daarna: € 148,--).

Jan Valkestijn, **CANON MIS**

Een heel eenvoudige Nederlandstalige mis voor SA en orgel. Zeer geschikt voor het gebruik voor de doordeweekse rouw- en trouwvieringen. Over de componist: hij werd in 1928 geboren te Amsterdam en in 1956 priester gewijd. In 1963 voltooide hij zijn muziekstudies aan het conservatorium te Amsterdam en werd daarna benoemd tot rector-cantus van de Haarlemse Sint Bavo-kathedraal en tot directeur aan de daaraan verbonden koorschool. Tot 1992 combineerde hij deze functie met het docentschap kerkmuziek aan het Amsterdams Conservatorium. Zijn studie musicologie sloot hij in 1982 cum laude af aan de Amsterdamse Universiteit. In 1989 beëindigde hij zijn muzikale functies aan de St.Bavo-kathedraal. Uitgave: Annie Bank, Amstelveen 2007. Prijs: partituur € 8,55; koorpartituur € 3,35. Besteladres: sales @anniebank.nl

Jan Valkestijn, **TWEE MOTETTEN**

In 2006 schreef deze bekende Haarlemse kerkmusicus (1928) in opdracht van de NSGV Haarlem twee motetten voor driestemmig gemengd koor (SAB) en orgel. De titels van de motetten zijn bijna gelijkkluidend: Ik wil u loven met heel mijn hart (Ps.138,1-3) en Ik wil U loven, Heer, met heel mijn hart (Ps.9,2.3.12). Beide motetten stellen geen bovenmatig hoge eisen aan het koor; al zullen de dirigent en de organist wel over de nodige capaciteiten moeten beschikken om de werken uit te voeren. Het eerst genoemde motet is het meest geschikt om een koor vertrouwd te maken met de klanktaal van Valkestijn, aldus de toelichting. U kunt beide psalmen als pdf-bestand gratis downloaden via www.nsgvhaarlem.nl. Zie: Première motet Valkestijn tijdens diocesane zangdag en klik op sectie 'documenten'. U mag de muziek naar believen kopiëren en zingen!

In 1989 schreef Mgr.drs.J.W.N Valkestijn het boek GESCHIEDENIS VAN DE JONGENSZANG TOT AAN DE REFORMATIE. Uitgave: Tabor, Brugge. 324 pag.geïll. ISBN 906597234 X. En in oktober 2000 verscheen zijn boek GREGORIAANS ALS BRON VAN DE EUROPESE MUZIEK. Uitgave: Moebiprint Muziekuitgeverij, H.Segherslaan 28, 1701 XB Heerhugowaard. Tel. en Fax: 072.5715172. E-mail: moebi @multiweb.nl Prijs: € 27,20.

FOTOBOEK EUREGIO MAAS-RIJN

Orgellandschap Maas-Rijn

Uitgave: Stichting SOL, Secr.: Bart Golsteijn, Gielkensersf 3, 6095 EM Baexem. Tel.:0475-402195/ E-mail: secretaris @stichting-sol.nl Prijs: € 20,00.

MÜLLER-ORGELS IN ZUID LIMBURG

Bespeeld door Jo Louppen. Uitgave: - idem - Prijs: € 12,50. Speciale actie: Fotoboek+Müller CD voor maar € 25,--!

ZINGEN GEBLAZEN

Een speciale aanbieding. Onder de titel 'Zingen Geblazen' heeft het Centrum voor Amateurkunst Noord-Brabant in 2001 een muziekbundel uitgebracht met werken voor volkszang en blaasmuziek ter opluistering van volksfeesten en kerkelijke gebeurtenissen. Ruimt zestig bekende liederen, ontleend aan 'Gezangen voor Liturgie' zijn geschikt gemaakt voor volks- of koorzang in combinatie met harmonie- of fanfareorkest. Componist Jos Bosveld tekende voor de arrangementen en voegde er vier originele composities voor blaas-orkest aan toe. 'Zingen Geblazen' ligt ter inzage in de repertoireafdeling van het CVA in Tilburg.

Een complete orkestset van 'Zingen Geblazen', bestaande uit 40 partijen plus partituur, normaal € 170,-- is nu te koop voor slechts € 140,--.

De complete inhoudsopgave en een bestelformulier vind je op de website www.cvakunst.nl.

Meer informatie bij consulent Fransje Rijken: tel.: 013-5442151 of frijken@cvakunst.nl

WJD-LIEDBUNDEL 'VOORBIJ JE EIGEN GRENZEN'

Bij Code Music is een liedbundel uitgekomen met negen gezangen rond het thema 'Voorbij je eigen grenzen', gebaseerd op het motto van de katholieke Wereldjongerendagen te Sydney.

De bundel is te bestellen via Postbus 101, 4100 AC Culemborg. prijs € 16,--.

Meer informatie: www.code-music.nl

Guido Grond

KOORZAKEN

PASSIE OF PASSIEF?

Als jurylid moet je je bezighouden met zaken als: zuiverheid; articulatie; klankkleur; balans. Allemaal meetbare zaken. Gewapend met een stemvork kun je de vinger op de zere plek leggen: halve toon gezakt? Niet zo best hè?

Maar wat me veel meer zorgen baart, is dat iedereen zo serieus staat te kijken. Het plezier van het zingen is vaak ver te zoeken. Zelfs bij een lofzang blijven de blikken angstvallig op het papier gericht. Als de noten maar goed zijn.

Gelukkig zijn er ook koren, waarbij de dirigent vol overgave zijn kudde probeert mee te trekken. Zelfs als er in het vuur van de strijd wel eens een nootje gemist wordt, of het koor (bijna) uit de bocht vliegt, dan zal het publiek toch worden meegesleept door het enthousiasme waarmee het koor zich voor het voetlicht werpt.

Als u moet kiezen tussen situatie A (krampachtig, serieus) en situatie B (flair, passie) dan lijkt me de uitslag wel duidelijk.

En men moet zich niet verschuilen achter een oneigenlijk excuus: we zijn maar amateurs. Want ook op professioneel vlak komt deze situatie net zo goed voor. Er zijn koren met goed geschoolde zangers, uitstekend van klankkleur en balans. En toch ontbreekt het belangrijkste: passie. Eindconclusie: mooi, maar het doet me niets!

De wereld achter de noten, daar gaat het om. En het is de dirigent die het inzicht moet hebben en de vakkundigheid om het eruit te halen. Anders verliezen de koren zich in goed bedoelde “notenvreterij”. Vergelijk het met een acteur die braaf zijn tekst opzegt en zich niet verdiept in de voordracht. Menige Nederlandse soapserie laat zien hoe het niet moet. Want passie komt van binnenuit. Bezieling. Je hebt het of je hebt het niet.

**GRIJZE HAREN HEBBEN IS NIET ERG,
MAAR ZINGEN ALS EEN GRIJZE MUIS!
HET BEGIN VAN HET EINDE.**

Annie Jansen

WIE ZINGT DE NACHTMIS?

‘Vrede op aarde’, heet het met Kerstmis in alle toonaarden, maar eer het zo ver is...? Wie o wie zingt de nachtmis? ‘Het Gemengd Kerkelijk Zangkoor natuurlijk,’ zegt het Gemengd Kerkelijk Zangkoor, dat vanaf Maria Hemelvaart aan een meerstemmige Mis oefent. ‘Nee,’ zegt het Koninklijk Mannenkoor, ‘het Koninklijk Mannenkoor, want zo is het Kerstmis altijd geweest!’ ‘Ja maar het Gregoriaans dan?’ zeggen die van het Gregoriaans. ‘Is er dan met kerstnacht niks voor kinderen?’ vragen die van de kinderen. ‘En het koperensemble van de Fanfare? Of zijn wij alleen maar goed om in de kerstnacht door de kou over straat te trekken?’ zegt allicht de Fanfare. Het is dus een goede vraag: ‘Wie, o wie zingt de nachtmis?’

De vraag is de laatste jaren alleen maar priemender geworden. In nagenoeg alle clusterverbanden is er flink geschoven moeten worden met Mistijden. Door het jaar is er wellicht goed mee te leven en een mouw aan te passen, maar met Kerstmis wordt het toch wel moeilijk, spannend, penibel, heftig soms zelfs. Met één voorganger is natuurlijk ook maar één nachtmis mogelijk. Maar waar in welke kerk en met welk koor?

In ons bejubeld poldermodel is een korenoverleg een oplossing. Op papier, minstens. Want niet ieder koor dan wel muziekgezelschap verlaagt zich tot het overlegniveau. Het oude erebestuur van het Mannenkoor begint er niet aan verworven rechten uit een vorig millennium ter discussie te stellen en van de schola is de dirigent vroeger nog aan de school geweest: al die nozems van de vergadering heeft hij stuk voor stuk nog in de klas gehad. Daar ga je toch niet mee praten over de nachtmis? Die ligt vast! Als de wel aanwezige vertegenwoordigers van de koren er onderling al uitkomen dan nog hebben ze een hobbel te nemen als ze op de eerstvolgende repetitie hun onderhandelingsresultaat ter accreditering voorleggen.

Als ze de handen al op elkaar krijgen dan is het vaak met de duidelijke eis dat het dan volgend jaar weer als vanouds moet zijn! Iemand van het dameskoor meende in mei al dat als ze op kerstdag 's morgens moesten zingen in plaats van de kerstnacht,

dat ze dan nooit meer met Kerstmis rond de middag ‘de knien in ut zoer’ gaar zou kunnen krijgen. Iemand anders zou de pasteitjes na de nachtmis met het hele gezin toch wel vreselijk gaan missen!

Misschien is een en ander gechargeerd weergegeven, maar eerlijkheid gebiedt te zeggen dat bovenstaand geschetst beeld in menige parochie ook als notule te vinden is in het recente parochiearchief. Waarbij de ‘problemen’ (Problemen? Hebben we niet: uitdagingen!) de komende jaren alleen maar groter zullen worden.

Wat te denken van een oplossing die het een en ander met elkaar combineert? In de meeste parochies – nee niet die van u, maar wel in die van ondergetekende en in alle parochies rondom, maar niet in die van u! – hebben de eigen kerkkooren nauwelijks ‘aanhang’. Het is het meest liturgische en het trouwste koor, maar blijkbaar ‘te gewoon’. Want als het Mannenkoor tachtig man in het pak hijst en strikt, dan komen er ook bijna tachtig echtgenotes, kinderen en kleinkinderen mee naar de nachtmis. En speelt de fanfare, dan trekt dat ineens ook een grote groep liefhebbers van blaasmuziek. Dus ... wat te denken van een combinatie? Het koor zingt een Mis, voor en na de Mis en onder de Communie speelt de fanfare mooie andantes of kerstliederen, de schola houdt de traditie levend dat in de kerstnacht ‘Dominus dixit’ klinkt en de kinderen worden er levend bij betrokken door op de juiste momenten het kinderkoor te laten zingen. Het zou kunnen ... en waar het gebeurt zijn er positieve geluiden. En ergens onderstreept dit ‘defragmenterende’ denken die oude kerstgedachte van ‘Vrede op aarde’.

Ed Smeets

FEESTELIJKE AFSLUITING KINDERKOORCURSUS VENRAY

In een feestelijke aula van Kunstencentrum Venray was woensdag 2 april de afsluiting van de kinderkoor cursus Venray. Mevr. Henriëtte Mooren van Kunstencentrum Venray heette iedereen van harte welkom.

De cursus was een initiatief van de Dekenale Koorkring Venray in samenwerking met Kunstencentrum Venray. Aanleiding was de vraag van kinderkoordirigenten uit het dekenaat Venray die vroegen om een cursus waar alle aspecten werden behandeld die nodig zijn bij het dirigeren van een kinderkoor.

Rene Pisters (docent Kunstencentrum Venray) schreef daarvoor speciaal een theorieboek voor opleiding tot kinderkoordirigent.

Verder verzorgde Wilmy van der Helm de vakken op stemtechnisch gebied en gaf Gerard Sars namens de NSGV Roermond inzicht in wat en waar welk lied te zingen in de liturgie.

Tijdens de 25 lessen was er verder aandacht voor muziektheorie, slagtechniek, repetitietechniek, repertoirekeuze, stemvorming en liturgie. NSGV Roermond en VNK-Limburg ondersteunden het project.

De cursisten moesten deze avond nog een praktijkexamen doen, een kinderkoor dirigeren met een kerkelijk lied en een profaan lied. Daarvoor waren de kinderkoren Eige Wijsjes (Ysselsteyn) de Bandelieren (Venray) en KiKoja (Gennep) uitgenodigd.

Er waren uiteindelijk 8 cursisten die het certificaat mochten ontvangen.

Vicariss Mgr. R. Maessen, voorzitter van de NSGV Roermond, feliciteerde de geslaagden en was, zoals hij zei, ontroerd door wat hij deze avond had gehoord van de kinderen.

Ook deken Smeets (Venray) en deken Merckx (Horst) waren enthousiast over het resultaat van deze avond en de cursus.

De voorzitter van de Dekenale koorkring Venray, Jack Gardeniers, onderstreepte nog eens de fijne samenwerking met alle betrokkenen.

Joke Halmans

*"Zingen is een teken van vreugde en van levensmoed,
goed en schoon zingen wijst op toewijding en beschaving."*

(Opgeschreven door Flor. Hoogenboom in: Chorbuch zum Kirchenjahr)

VREDESWEEK 2008: KIEZEN VOOR VREDE

Van zaterdag 20 tot en met zondag 28 september vindt de 42e editie van de Vredesweek plaats. Speciaal voor de vredesweek componeerden Huub Oosterhuis en Antoine Oomen het vredeslied 'Dat een nieuwe wereld komen zal'. De liturgiekrant is voor € 3, te bestellen bij: IKV Pax Christi, Antwoordnummer 2429, 3430VB Nieuwegein. Wilt U een suggestie ten aanzien van 'vredesgezangen', neem contact op met het NSGV-secretariaat.

Zie ook: www.vredesweek.nl

PAULUSJAAR 2008-2009

Vanaf 28 juni 2008 tot 29 juni 2009 viert de Wereldkerk het PAULUSJAAR. In de basiliek van Sint Paulus buiten de Muren (San Paulo fuori le Mura) is de oecumenische deur geopend. Volgens de overlevering ligt 'de apostel van de heidenen' daar begraven.

"Wij danken de Heer omdat Hij Paulus geroepen heeft en tot licht voor de volkeren en leraar van ons allen gemaakt heeft.", aldus Benedictus XVI.

De paus heeft het Paulusjaar uitgeroepen om de 2000ste geboortedag van Paulus symbolisch te gedenken. Vermoedelijk werd de apostel Paulus geboren tussen het jaar 5 en het jaar 10 na Christus in Tarsus, het huidige Turkije. Zie voor meer informatie de uitgebreide website van de Duitse Bisschoppenconferentie: www.dbk-paulusjahr.de. Ook de Katholieke Vereniging voor oecumene bereidt enkele initiatieven voor. Zie voor meer informatie: www.oecumene.nl

(Bron: o.a. RKKERK.nl - Blad voor Katholiek Nederland, jrg.6/nr.1111 juli 2008)

† BAS KERSTEN, voorzitter Pueri Cantores Nederland

Na een ziekbed van enkele weken is op 27-jarige leeftijd vredig overleden Bas Kersten. Sinds januari 2008 was hij benoemd tot voorzitter van de Pueri Cantores Nederland als opvolger van Fons de Munck. In Bas verliest Pueri Cantores Nederland een voorzitter met vele ideeën, maar de tijd daarvoor is hem niet gegeven.

Op maandag 30 juni hebben wij in een plechtige uitvaartdienst in de Paterskerk te Venray afscheid van hem genomen.

Moge hij rusten in de vrede van de Heer.

'WILDE LITURGIE' UITBANNEN'

Kardinaal Francis Arinze, de hoogste verantwoordelijke voor de katholieke liturgie, wil dat er een einde komt aan de liturgische misbruiken. Tijdens een lezing voor Afrikaanse bisschoppen hekelde hij de roekeloze omgang van sommige priesters met de liturgische voorschriften. Sommige priesters beschouwen zichzelf als een soort 'eerwaarde showmaster'. De prefect voor de Congregatie voor de Goddelijke Eredienst benadrukte het belang van zorgvuldige omgang met de liturgische regels. Te snel wordt iemand als liturgisch deskundige beschouwd, en worden spontaniteit en creativiteit aangemoedigd, wat ten koste gaat van de goedgekeurde liturgie, aldus Arinze.

(Bron: KN.:28-3-08)

DIPLOMA KERKMUSICUS III VOOR KATHARINA KLEIS

Zaterdag 21 juni j.l. deed Katharina Kleis uit Roermond aan de Hogeschool voor Muziek KREATO te Thorn praktisch eindexamen voor de Meerjarige Dirigentenopleiding Koor/Kerkmusicus III (MDO/KM III). Het examenkoor werd gevormd door het schoolkoor van Kreato. De examencommissie bestond uit Tonny Adams-Ruiten, Gerard Sars, Dominique Schreurs en Reinier Wakelkamp. Gecommitteerde namens de stichting Certificering Kunsteducatie & Amateurkunst was Matthijs Overmars.

We wensen Katharina Kleis van harte proficiat met haar diploma en spreken de hoop uit dat zij een mooie toekomst tegemoet gaat in de kerkmuziek.

ORGELCOMPOSITIE VAN J.S.BACH ONTDEKT

Van deze compositie waren slechts de eerste vijf maten bekend. Michael Pacholke en Stephan Blaut, muzikwetenschappers, zijn de ontdekkers van een 'FANTASIE ÜBER DEN CHORAL "WO GOTT DER HERR NICHT BEI UNS HÄLT"' uit het jaar 1705-1710. (Bron: Musik und Kirche, Juli/August 2008, Nr.4, S.233.)

Guido Grond

VOORTGANG PROJECT DA CAPO

Het project Da Capo is in januari van start gegaan.

Tijdens de jaarvergadering van de NSGV, waarbij afgevaardigden van alle afdelingen aanwezig waren, gaf Sergio van Santvoort-Vorst, namens de Stichting Catharijn (de uitvoerder van het project Da Capo) een presentatie over de voortgang van het project.

Veel tijd en werk wordt besteed aan het bijeenbrengen van betrokkenen, het leggen van contacten en elkaar leren kennen, aldus Sergio van Santvoort-Vorst. Toch is er al heel wat bereikt in deze korte tijd!

In de eerste maanden is contact gelegd met negen projectplaatsen. Samen met de coach is er gekeken waar het meeste behoefte aan is bij de kinderkoren. Voor elk koor wordt er een speciaal plan gemaakt waarmee men aan de slag gaat.

Oprichting nieuwe kinderkoren

Behalve het stimuleren van reeds bestaande kinderkoren is er ook de vraag om een nieuw kinderkoor op te starten. Er zijn maar liefst vijf plaatsen geïnteresseerd om een kinderkoor te beginnen: Swalmen, Boukoul, Kapel in 't Zand, Herten en St. Odiliënberg.

Website Da Capo

Voor de deelnemers aan het project is al een speciale website gebouwd door de coach: www.dacapolimburg.nl

Toonkamer en website kinderkoren

In goede samenwerking met de Stichting Verenigde Nederlandse korenorganisaties Limburg VNK-Limburg wordt samen hard gewerkt aan de invulling van een Toonkamer en een website voor alle kinderkoren in Limburg.

Grote Dank-Je-Wel-Dag voor kinderkoren

De Grote Dank-Je-Wel-Dag is ontstaan naar een idee van de stichting Catharijn. Leden van een kinderkoor zijn waarschijnlijk de jongste vrijwilligers van de parochie of gemeente. Om deze kinderen eens extra in het zonnetje te zetten heeft de NSGV Roermond besloten om een speciale dag te organiseren. In samenwerking met het Bisdom Roermond en de stichting Catharijn zal in 2009 de Grote Dank-Je-Wel-Dag worden gehouden. Een dag met allerlei leuke activiteiten, workshops en theater voor de leden van onze kinderkoren!

*Musicerende engel, detail 'Maria in de rozentuin'
door Stefan Lochner (1400-1452)*

Er is in zeer korte tijd heel wat op gang gebracht op de projectplaatsen. Verheugend te zien is dat er maar liefst vijf nieuwe kinderkoren in aantocht zijn. Ook zeer belangrijk is een goed overleg en samenwerking met VNK-Limburg en Huis voor de Kunsten.

In dat kader zijn er genoeg goede ontwikkelingen gaande die hoop geven voor de toekomst.

We hopen dat iedereen inziet dat er, als we ons werkelijk samen willen inzetten voor de kinderkoren, in de toekomst ook nog gezongen wordt!

Da Capo, vanaf het begin!

*Joke Halmans
(projectleider Da Capo)*

ACTIVITEITENAGENDA 2008

KOREN(instructie)AVONDEN

<i>Koorkring</i>	<i>datum</i>	<i>Plaats</i>	<i>Thematiek</i>
Heythuysen	1 oktober	Neer	
Thorn	24 oktober	Thorn	Maria/Advent

DAG VAN DE KOORMUZIEK

Op 23 augustus vindt te Meijel de **Dag van de Koormuziek** plaats, georganiseerd door de VNK-Limburg.

STUDIEDAG VOOR KINDERKOREN

Op 30 augustus a.s. vindt de **studiedag voor kinderkoren** plaats te Roermond, georganiseerd door de NSGV-bisdom Roermond. Kosten €10. Informatie en aanmelden Werkgroep Kind-Koor-Kerk Roermond, 0475-386725 op werkdagen tussen 14.00-17.00 uur. e-mail nsgv@bisdom-roermond.nl

INTERNATIONAAL ORGELFESTIVAL ROERMOND

Van 29 juli tot 9 september zijn er **orgelconcerten** op het Louvigny-Robustelly-Verschuieren-orgel in de CAROLUSKAPEL van het voormalig Groot-Seminarie van het Bisdom Roermond, gelegen aan de Swalmerstraat 100 te Roermond.

KORENMANIFESTATIE ZUIDELIJKE NEDERLANDEN

Op 20 september a.s. vindt de Korenmanifestatie der Zuidelijke Nederlanden plaats in het Conservatorium in Maastricht. De optredens vinden plaats van 11.00 uur – 16.30 uur en de toegang is gratis.

MUZIEK-DOE-MIDDAG VOOR KINDEREN

Deze vindt plaats te Voerendaal op 27 september a.s. De organisatie is in handen van NBKZO/VNK-Limburg.

JEUGD-EN KINDERKORENMIDDAG TE WEERT

De Dekenale Koorkring Weert houdt haar **Jeugd- en Kinderkorenmiddag** op zondag 5 oktober a.s. in de St.Rochuskerk te Budschoop-Nederweert. Aanvang: 14.30.

OECUMENISCHE STUDIEDAG

Op 8 november vindt er een oecumenische studiedag plaats rond de lesmodule *kinderkoor*. Meer informatie bij Kunstfactor, tel. 030-2335650.

VIJFDE CURSUS GREGORIAANSE STRAMPROIJ

Op de dinsdagen 9 en 23 sept., 7 en 21 okt., 4 en 18 nov., 2 en 9 dec., 6 en 20 jan.2009 en 3 febr. (Slotavond). Aanvang telkens 19.30 uur (tot 21.30 uur). Wilt U ook deelnemen, meldt U dan snel aan via e-mail: benannemie@hetnet.nl of tel.: 0495562307.

SOL-ORGELCONCERTEN

- Di 2 sept.-13.00 uur-Heerlen-H.Pancratius: Rob Waltmans
- Di 2 sept.-20.00 uur-Roermond-Caroluskapel: Andrea Toschi
- Di 9 sept.-20.00 uur-Roermond-Caroluskapel: Una Cintina
- Zo 14 sept.-16.00 uur-Elsloo-H.Augustinus: Jo Louppen
- Zo 21 sept.-16.00 uur-Lottum-H.Gertrudis:Theo Hes m.m.v. blokfluitensemble SYRINX
- Zo 5 okt.-16.00 uur-Roggel-H.Petrus: Jean-Pierre Steijvers
- Di 7 okt.-13.00 uur-Heerlen-H.Pancratius: Jo Louppen
- Di 4 nov.-13.00 uur-Heerlen-H.Pancratius: Jo Louppen
- Di 2 dec.-13.00 uur-Heerlen-H.Pancratius: Rob Waltmans
- Vr 26 dec.-15.00 uur-Kerkrade-H.Lambertus:Tjeu Zeijen m.m.v.Yvonne Nijsten, sopraan.

INTERNATIONAAL

- CEDAME: **18-20 september 2008** te Luxemburg Europese Conferentie van kerkmuziekorganisaties met als thema: Mariadevotie - Nieuwe Mariale gezangen.
- KONGRESS DER KIRCHENMUSIK: **22-25 oktober 2008** te Stuttgart over o.a. de moeilijke situatie van de kerkmuziek in Duitsland.
- 53ste LITURGISCH CONGRES te Blankenberge (België): **27-28 oktober 2008**. Thema: 'Wanneer bidden viert wordt. Woord- en gebedsdiensten in de liturgische gemeenschap.' Dit congres vindt plaats in de Duinse Polders te Blankenberge. Vanaf september zal de nodige informatie te vinden zijn op de website: www.liturgischcongres.be
Het 54ste Liturgisch Congres zal in 2009 plaats vinden van **19-20 oktober**.

Guido Grond

Stichting Verenigde Nederlandse Korenorganisaties Limburg

Kinderkoor Groenewoud wint 8^e Kinderkorenfestival.

Op zondag 8 juni werd door Vocaal Ensemble Genti in Weert in samenwerking met het Huis voor de Kunsten alweer voor de 8^e keer het Kinderkorenfestival georganiseerd.

Ook dit jaar was het weer een zeer geslaagd festival, waarin weer eens te zien was hoeveel plezier de kinderen er in hebben een keer op het podium te staan. Ze zongen vol overgave, vaak vergezeld van beweging, passende kleding en attributen.

Wie zou de wisselbeker mee naar huis mogen nemen?

Deze eer viel te beurt aan kinderkoor Groenewoud dat met 109,5 punten als winnaar uit de bus kwam.

Uitslag:	Kinderkoor Groenewoud	109.5 ptn
	Kinderkoor Swing it out	102.5 ptn
	Kinderkoor de Nachtegaaltjes	102 ptn

Anita Smals, Vocaal Ensemble Genti

V.N.K.-Informatie.

Het seizoen 2007/2008 zit er voor de(kerk)koren weer op.

De vakantie staat voor de deur of is al begonnen en eind augustus gaat alles weer van start. Zo is er op **zaterdag 23 augustus** de Dag van de Koormuziek in het Cultureel Centrum van **Meijel**. Er zijn al 190 aanmeldingen.

Zaterdag 20 september maken een negental amateurkoren van hoog niveau hun opwachting in **Maastricht** in het kader van de Korenmanifestatie der Zuidelijke Nederlanden, ditmaal in samenwerking met het festival Musica Sacra. De geselecteerde koren, waaronder 2 uit Limburg treden op in de zaal van het Conservatorium. Het programma bestaat overwegend uit kerkmuzikale composities.

De optredens zijn van 11.00 uur tot 17.00 uur. De toegang is gratis.

Zondag 21 september is er in Tegelen, in het Cultureel Centrum het Limburgs korenfestival. Er nemen ongeveer 20 koren aan deel. Het belooft weer een echt koorfeest te worden. U bent van harte welkom!

U ziet dus dat de koorwereld in Limburg actief is.

Hans Braun, Voorzitter VNK-Limburg

KOORSECRETARIS - DIRIGENT - ORGANIST

- Aan alle parochiegeestelijken wordt één exemplaar van 'Koorgeleide' toegesonden.
- Elke koorsecretaris in de parochies ontvangt eveneens één exemplaar om dit binnen het koor te laten rouleren. **Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan te melden aan het diocesaan secretariaat NSGV.**
- Een persoonlijk abonnement voor 3 nummers per jaargang is mogelijk door € 7,- per jaar over te maken op ons postbanknummer (zie onder).

LEDEN VAN HET ALGEMEEN BESTUUR DER NEDERLANDSE SINT-GREGORIUS-VERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Mgr. R.H.M. Maessen, voorzitter,

Wijngaard 11, 6017 AG Thorn, tel. 0475-561410 e-mail: rhm_maessen@hetnet.nl

Aalm. G. Grond, vice-voorzitter,

Graaf van Hornelaan 5, 6093 BM Heythuysen (0475-494442 tel. en fax)

Mr. Drs. J. Hoorens, secretaris,

Beijerstraat 13, 6118 CS Nieuwstadt (046-4853969)

Drs. G. Moonen, penningmeester,

Bob Boumanstraat 26, 6042 EH, Roermond (0475-386772 werk)

J. Augenbroe, Laan van Hövell tot Westerfliet 27, 6411 EW Heerlen. (06-53265172)

J. Halmans-Gommans, Matterhornlaan 13, 5801 KH Venray (0478-583806)

Drs. A. van Hout pr., Molenstraat 4, 6191 KP Beek (06-53329484)

Mw. A. Jansen, Hondstraat 16, 6211 HX Maastricht (043-3216892)

E. Smeets pr., Kerkberg 7, 6374 ES Landgraaf (045-5312378)

J. Steijvers, Aldenhoven 28, 6093 HB Heythuysen (0475-496456)

L. Stultiens, Schaapsweg 25, 6077 CD St.Odiliënberg (0475-533332)

C. Tonnaer, Broekstraat 20, 6085 HG Horn (0475-582276)

A. Voesten, Molenstraat 7, 5975 AE Sevenum (077-3662479)

Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging in het Bisdom Roermond (NSGV):

Postadres: Postbus 470, 6040 AL Roermond (ook voor het aanvragen van onderscheidingen)
Bezoekadres: Swalmerstraat 100, 6041 CZ Roermond (secretariaat en documentatiecentrum zijn op werkdagen te bezoeken, cq. telefonisch te bereiken tussen 14.00 en 17.00 uur).
Website: www.nsgvroermond.nl
Telefoon: 0475-386725 / fax: 0475-386797 / e-mail: nsgv@bisdom-roermond.nl
Bankrelaties: Fortis Bank: 22.98.52.599 en Postbank: 1028074, beide t.n.v. 'Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging, Roermond'

Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging (landelijk bureau)

Post- en bezoekadres: Plompstorengracht 3, 3512 CA Utrecht
Telefoon: 030-2331010 / fax: 030-2335680 / e-mail: info@nsgv.nl / www.nsgv.nl

Kunstfactor

Postadres: Plompstorengracht 3, 3512 CA Utrecht
Telefoon: 030-2335600 / fax: 030-2364971 / e-mail: info@amateurmuziek.nl

